

NAUJIENOS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS HŽ TAUTOS LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, April 2, 1981

Nr. 65

JAV KONGRESAS NUSTATĖ GALIA IR TEISES

LIETUVOS ATSTOVAS PASIUNTĖ TELEGRAMĄ PREZIDENTUI

Ponia Juzė Daužvardienė, Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje, praneša, kad dr. Stasys A. Backis, Lietuvos atstovas Washingtono, patyręs apie pasikėsinimą prieš prezidentą Ronald Reagana, pasiuntė į Baltuosius Rūmus tokią telegramą:

"Giliai sujaudintas žinia apie pasikėsinimą prieš Jūsų gyvybę, reikiu Jums giliausia užuojautą visos Diplomatinės Lietuvių Tarnybos, savo asmenišką ir visų Amerikos lietuvių vardu, linkėdamas Jums galimai greičiau pasveikti ir sustiprėti.

Jus gerbiąs,
STASYS A. BACKIS,
Lietuvos reikalų vedėjas"

NUTRAUKĖ MOKYKLŲ APRŪPINIMO MAIS. TU SUTARTI

CHICAGO, Ill. — Švietimo taryba nutraukė sutartį su New Yorko kompanija, kuri aprūpindavo maisto produktais mokyklas. Prieš nutraukdama sutartį su Niagara Trading Co., Inc., Buffalo, N.Y., buvo paskirta komisija, kuri patikrins rado trūkumus mėsos svorįje, įpakavime ir kokybėje. Naudojamoje priešpriešiam mėsosje buvo rasta metaliniai šaukštai, vinių, kirmėlių ir t.t.

Komisitas pranešė, kad Niagaros kompanija šis sąlydytų maistu aprūpindavo apie 52,000 studentų ir sutartis siekė 2 milijono dolerių. Šios kompanijos viceprezidentė S. Schlicker pranešė, kad ji trauks į teismą Čikagos švietimo taryba.

TIK DALĮ VEDUSIŲ PRIMIS Į KUNIGUS

ROMA. — Tik labai ribotas skaičius Amerikos Episkopalinės bažnyčios vedusių kunigų bus priimtas į Romos Katalikų bažnyčią ir galės atlikti kunigų pareigas, pranešė Vatikanas. Išleisdamė komunikate pažymima, kad priėmimas grupės vedusių kunigų, nutraukusiu ryšius su Episkopoline bažnyčia, nereiškia, kad Vatikanas keičia nustatytąjį kunigams celibatą.

Vatikanas sutiko priimti šią grupę į Katalikų bažnyčią, pagal pernai įvykusios JAV vyskupų konferencijos nutarimą. Vyskupas Bernard F. Law iš Missouri rūpinosi šiuo reikalu.

Kalifornijos tikybinių grupė pradėjo pranešauti, kad 1982 metais Jupiterio žiedai tiek paveiks Žemę, kad Kalifornijoje bus dideli žemės drebėjimai. Mokslininkai teigia, kad tie "pranašavimai" yra tik nepagrįsti gandai.

KALENDORELIS

Balandžio 2: Pranciškus Pl. Jorė, Zintė, Dingaila, Normantas.

Saulė teka 5:33, leidžiasi 6:17. Oras vėjuotas, vėsantis.

MODERNI MEDICINA IŠGELBĖJO SUZEISTUS ATENTATE

— Jei prez. Reaganas būtų taip sužeistas prieš keletą dekadų, tai jis būtų miręs, — pareiškė Čikagos universiteto patologas ir medicinos istorijos profesorius dr. Lester King. Tuojau po sužeidimo chirurgija buvo išstobulinta Antrame Pasauliniame kare taip pat Kurjos ir Vietnamo karuose; Anksčiau operacijos buvo laukiama 24 valandas.

Dr. Fred Kittle iš Prebyterian ligoninės pareiškė, kad prezidentai James Garfield ir William McKinley šiandien išgytų būtų išvengę mirties. Dr. Rudolfas Marx savo knygoje tvirtina, kad ir prez. Abrahamo Lincolno gyvybę būtų išgelbėta. Jis abejoja dėl prez. McKinley, du kartus peršautą 1901 metais. Ligoninės pranešimu, prez. Reaganas trečiadienį jau galėjo vaikščioti.

Dramatinis pagerėjimas įvyko Spandos sekretoriui James S. Brady. Trečiadienį jis jau galėjo kalbėti, kvėpuoti ir judinti galūnes. Jis negeria kavos, bet išgėrė stiklinaitę vaisių sulčių. Visas Centralios miestelis ypatingai sujaudintas dėl jo sužeidimo. Prie jo lovos budi motina Dorothy.

Ypač džiaugsmingai sutiktas Slaptosios tarnybos agento Timothy J. McCarthy sveikatos pagerėjimas. Kaip žinoma, jis metėsi tarp žudiko ir prezidento Reagano. McCarthy yra laikomas prez. Reagano gyvybės išgelbėtoju. Jo vyriausia iš keturių seserų, 33 metų Laurie Finch Čikagoje, pareiškė, kad jos laiko savo brolių herojum ir džiaugiasi jo sveikatos pagerėjimu. Prez. Reagano žmona Nancy padėjo T. J. McCarthy žmonai Carol, kad jos vyras išgelbėtų prezidentą. Buvęs prez. Carteris ir viceprez. G. Bush išreiškė jai simpatijos pareiškimus.

— Žaliųjų berečių dalinys autobus Liberijoje tiklai 30 dienų — skelbia JAV vyriausybė.

— Natūralių dujų bendrovės prašys leisti joms pakelti kainas 4.7 nuos.

— Didesnių nusikaltimų skaičius didmiesčiuose padidėjo 13 nuošimčių. Chicago stovi trečioji vietoj.

Orui atšilus, piemenėlis pavasarį išleido avis į laukus ir bruzgynus.

ČIKAGOS IR PRIEMIESČIŲ SUSISIEKIMAS YRA POLITIKIERIŲ VARŽYBŲ OBJEKTU

GUBERNATORIUS SICLO NAUJĄ VADOVYBĘ

CHICAGO, Ill. — Susisiekimu su užmiesčiu (RTA) vadovybė kovo viduryje grasino uždaryti visas susisiekimo linijas, jeigu nebus iš valstijos suteikta milijoninė paskola ar neatidėti vėlesniai laikai buvusios paskolos mokėjimai. Tačiau RTA iki šiol dar neuždarė. Chicago miesto susisiekimu sistema — CTA — taip pat turi finansinių problemų ir nori kelti jau taip aukštus atlyginimus už važnį.

Antradienį kalbėjo Illinois gubernatorius Thompsonas Čikagos verslininkų klubo susirinkime. Kalboje buvo paliesti CTA ir RTA reikalai. Jis pareiškė, kad plėsti CTA ir mažinti transporto tarnautojų algas prieštarauja Illinois valstijos konstitucijai. Tačiau 1982 metais baigiasi CTA tarnautojų, daugiausia autobusų šoferių, darbo sutartis. Operavimo agentūros jau dabar turėtų nusistatyti ir mokėti tik gyvenimo pabangimo priedus. Tikrumoje, sustojus susisiekimui, visi turės nuostolio. Savo kalboje gynė ir gyvė RTA panaikinimą ir respublikonų kontroliuojamo Tranzito Finansų Autoriteto — TFA — įsteigimą. Jis prižiūrėtų ir CTA operacijas.

Pagal šį pasiūlymą, gubernatorius paskirtų TFA tarybos pirmininką ir tvirtintų penkis tarybos narius, kurių du skirtų Chicago mero, o kitus du Chicago priemiesčių Cook County tarybos nariai. Garantuoti TFA nepartiškumą, paskyrimai būtų daromi priešingų partijų pareigūnų. CTA paliktų Chicago mero valdžioje, kurion visųmet išrenkami demokratai.

Finansuoti RTA būtų uždėti

HELSINKIO GRUPĖS NARĖ T. OSIPOVA TEISME

MASKVA. — Tatjana Osipova, Helsinkio grupės Maskvoje dalyvė, apkaltinta antisovietinė propaganda, teisme pareiškė, kad ji savo veiksmais nenuskaito prieš sovietinę tvarką, kadangi Helsinkio sutartį pasirašė ir Sovietų Sąjunga 1975 metais, — praneša žinių agentūra Tass. Toji pat agentūra pažymi, kad Osipova teisme aiškina, kad jos veiksmai visur derinasi su Sovietų įstatymais ir ji niekur prieš nustatytą tvarką nepašalko.

Be to, Osipova kaltinama, kad ji ir jos draugai 1978-1980 metų laikotarpyje surinko ir išsiuntė į užsienį apie 100 pranešimų, kuriuose iškeliamas Sovietų Sąjungos žmogaus teisių pažeidimas.

ŽUDIKAS BUVO ĮSIZIŪREJES Į ARTISTE

WASHINGTON, D.C. — Policija, patikrinusi kambarį, kuriame buvo apsistojęs pasikėsinotojas prieš prez. Reaganą, rado vieng žudiko neišsiustą laiška, adresuotą kino artistei Jodie Foster, vykusiai vaidinusiai "Taxi Driver" filme. Laiške jis rašo, kaip tame vaidinime: "Jei tu manęs nemylėsi, aš užmušiu prezidentą". Artistė sako, kad ji gavo nuo Hincley dar kelis laiškus, bet su juo neturėjusi jokių ryšių.

Žudiko John W. Hincley tėvai sutinka, jog jų sūnus pastaruoju laiku būvęs nesveikomis galvosenos ir psichiatrų buvo gydomas, bet gydytojai nemanė, kad jis galėtų imtis tokių griežtų priemonių.

to kyšininkavimas. Kyšius ėmė pats prezidentas, ministriai, karininkai.

SEKR. HAIG NEGRIEBĖ PREZIDENTŪROS, BET PALAIKĖ ĮSTATYMŲ TVARKĄ

STIPREJANTIS PREZIDENTAS SPREŠ VISUS SVARBESNIUS VALSTYBĖS REIKALUS

WASHINGTON, D.C. — Praeitą pirmadienį Valstybės sekretoriaus Haig ant greitųjų paskelbtas pareiškimas sukėlė labai daug kalbų ne tik Baltuose Rūmuose, bet ir krašto apsaugos bei kitose valstybės įstaigose. Ten tarnaujantys žmonės pergyveno didelį neiškumą ir nepasitenkinimą.

Sekretoriaus Haig trumpas pareiškimas, kad jis valdo Baltuosius Rūmus, sukėlė didelio susirūpinimo ne tik valdžios pareigūnų tarpe, bet ir tarp užsieniečių. Europiečiai pažįsta sekretorių Haig. Jiems patinka sekret. Haig nusistatymas Rusijos atžvilgiu, bet jie labai susirūpinę Amerikoje keliamais balsais prieš sekretoriaus Haig pareiškimą. Jeigu nepasitenkinimas bus toks didelis, kaip jis keltamas, tai europiečiai bijo, kad Amerikoje nekiltų tarpusavio kovos ir nesubyrėtų dabartinė valstybė.

Tvirtinama, kad pats prezidentas, informuotas apie sekretoriaus Haig būdą ir jo trumpą pranešimą per radiją ir televiziją, kad jis kontroliuoja Baltuosius Rūmus, priminė aukštesniems valstybės pareigūnams, kad jis yra palikęs oficialų dokumentą, kuriame nurodoma, kas privalo tvarkyti valstybės reikalus, jeigu prezidentas negalėtų ar nepajęgtų eiti krašto apsaugos vado ar kitų būtiniausių pareigų.

Prezidentas Reaganas, pasiremdamas veikiančiu įstatymu nurodė, jog viceprezidentas krašto apsaugos sekretorius Atstovų Rūmų ir Senato vadai ir tikslai tada Valstybės sekretorius — tokia tvarka turėtų eiti prezidento pareigas. Jeigu sekretoriaus Haig ir valdytų Baltuosius Rūmus, kaip jis paskelbė, tai tas neduotų jam teisės tapti prezidentu.

Sekret. Haig paaiškino kabinetariams, kad jis palaikytų tvarką Baltuose Rūmuose, visą nepretendavo grobti prezidentūros, nes jis žinojo, kad Amerikoje yra įstatymais valdomas kraštas ir prezidentūros negalima pagrobti. Jis pats patelefonavo viceprezidentui George Bush, papasakojo, kas atsitiko prezidentui Washingtono ir patarė viceprezidentui atvykti į Washingtoną ir iš arti sekti tolimesnius įvykius. Viceprezidentas Bush Washingtono sukviėte kabineto narius, papasakojo savo tikslus ir atsiklausė kabineto narių nuomonės. Dauguma patarė nieko naujo nedaryti; kol nepaaiškės prezidento sveikatos stovis.

Viceprezidentas pasilikė Baltuose Rūmuose. Jis buvo pasiruošęs tvarkyti svarbiausius valstybės reikalus.

Paaiškėjo, kad krašto apsaugos reikalai buvo tvarkoje. Amerikos diplomatai ir užte-

VYSK. POVILAS MARCINKUS GALI TAPTI ČIKAGOS ARKIVYSKUPU

Praeitą šeštadienį pėpiežius Jonas Povilas II paskyrė Detroito arkidiecezijos (aštuntos didžiausios Amerikoje) arkivyskupu lenkų kilmės Edmund C. Szoka, kuris anksčiau buvo vyskupu Gaylord, Michigan, Detroito arkivyskupijoje yra daug lenkų. Ankstesnysis arkivyskupas kardinolas John Dearden, gimęs 1907 metais ir tapęs kardinolu 1969 metais, praeitą liepos mėnesį išėjo pensijon.

Svarbiu kandidatu į Detroito arkivyskupu buvo vyskupas Povilas Marcinkus, Vatikano banko galva. Tačiau jis yra beveik vienintelis natūralus kandidatas į Čikagos arkivyskupu, nes jis yra žinomiausias Čikagos bažnytininkas Romoj. Beje, Čikagos arkivyskupas kardinolas John P. Cody yra gimęs 1907 metais ir tapęs kardinolu 1967 metais.

Saulius Šimoliūnas

NUTRAUKTA PARAMA PIENUI IR JO PRODUKTAMS

WASHINGTON, D.C. — Antradienį Washingtono universiteto ligoninėje prez. Reaganas pasirašė Senato priimtą 85.5 balsų dauguma pienui ir jo produktams paramos panaikinimo įstatymą. Jį įnešė Agrikultūros komiteto pirmininkas sen. Jesse Helms, respublikonas iš North Carolinos valstijos.

Valdžia, palaikydama pieno gamybą, yra nupirkusi 355 milijonus svarų siesto, 253 milijonus svarų sūrio ir 577 milijonus svarų pieno.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$513.

— Čikagos burmistrė Jane Byrne jau persikėlė gyventi Cabrini-Green dangoraižyje.

nio valstybės buvo informuotos apie pasikėsinimą prieš prezidentą, paaiškinta, kad jis sužeistas ir operuotas, bet JAV valdžios aparatas veikia tvarkoje. Didelė užsienio valstybių dauguma džiaugėsi, kad pačioje Amerikoje buvo sukurta, o valstybės aparatas visą laiką buvęs tvarkoje, yra tvarkoje ir bus tvarkoje.

Pranešta, kad prezidentas Reaganas stiprėja po operacijos. Trečiadienio rytą jis buvo atsikėlęs, domėjosi kitais sužeistaisiais ir svarbesniais valstybės reikalais. Jis net norėjęs pasimatyti su sužeistu J. Brady, kuris buvo sunkiausiai sužeistas. Jis pranešė slaugėms, kad jaučia alkį. Gydytojai tvirtina, kad ligonis taisyosi. Yra vilties, kad pilnai atsigaus.

DAUGIAU TAUTINIO SOLIDARUMO

Kovojančiai dėl laisvės lietuvių tautai reikia solidarumo, kaip jo reikia ir kitoms panašiose padėtyje esančioms tautoms. Dar daugiau jo reikia išeivijai. Kasmet prie to mus kviečia VLIKas, PLB ir kiti veiksniai. Praeitų metų DBLS suvažiavimas, apsvaistęs organizacijos uždavinius, taip pat pasiskaldė už tautinį solidarumą. Priimtoje rezoliucijoje suvažiavimas kvietė D. Britanijos lietuvių "ateityje susilaikyti nuo tarpusavio ginčų ir vieningai dirbti lietuvių tautai naudingą darbą".

Kas buvo pasakytą D. Britanijos lietuviams, puikiai aiškina ir visos Europos lietuviams ir jų organai.

Metams praėjus po minėto nutarimo turime prisipažinti, kad netesėjome. Nereikalingi ir kenksmingi mūsų vienybės ginčai per praėjusius metus buvo daugiau, negu bet kada anksčiau. Tai nebuvo vien redakcijos kaltė. Santūrumo prietruko ir skaitytojams, siuntusiems redakcijai laiškus.

Todėl Redakcinė komisija, kuri nuo šio numerio imasi ne lengvo darbo, kreipiasi į skaitytojus ir bendradarbius, prašydama visų pagalbos ir paramos. Turime suprasti, kad mūsų laikraščio uždavinys — teikti objektyvią informaciją, realistiškai apžvelgti pasaulio įvykius, ypač tuos, kurie gali turėti įtakos mūsų tautos likimui, ir tinkamai į juos reaguoti.

Tradiciniai "Europos lietuvių" yra nesovietinis laikraštis, tarnaujantis visoms lietuvių politinėms srovėms, siekiančioms atstatyti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tik toks laikraštis Europoje ir tegali išsilaikyti, nes skaitytojų skaičius čia yra mažas, o bendradarbių — dar mažesnis. Todėl, pavyzdžiui, mes buvome priversti atsiskirti spausdinti laikraščio antraštėje simbolį, kuris pasirodė nepriimtina žymiai da-

liai mūsų skaitytojų ir buvusių bendradarbių. Kai kam kilo abejonė, ar jo spausdinimas vestų prie mūsų vyriausiojo tikslo — Lietuvos laisvės. Todėl pasirinkome kitą simbolį, dėl kurio mūsų tauta yra vieninga.

Kitas ginčas, kuris padarė mūsų susiklausymui daug žalos, arodo, bus kilęs dėl to, kad per 37 metų išeivijoje užmiršome kodėl čia atsiradome ir kas yra mūsų priešas. Pradėjome ieškoti priešų savo tarpe, gauti savo organizacijų vadovų autoritetą. Tuo būdu netiesioginiai prisidėjome prie mūsų krašto okupanto varomų propagandos, kurios tikslas yra kirsti vieną išeivijos dalį prieš kitą, tautą tėvynėje prieš išeiviją ir vieną pavergtą tautą prieš kitą.

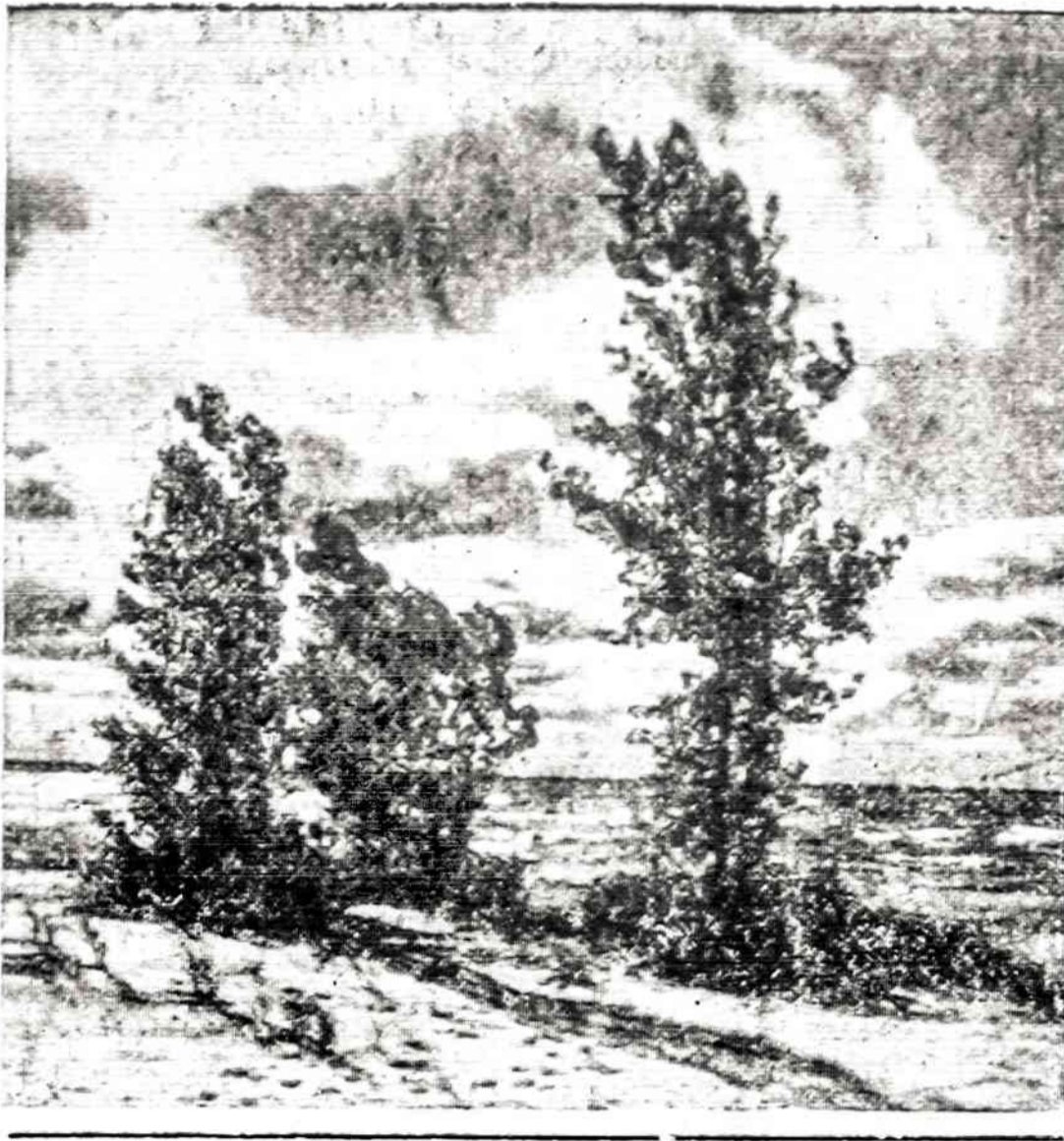
Taip teisingai pastebėjo "Tėviskės žiburis" vedamasis (1981, I. 15), "sovietiniai valdovai jaučia išeivijos veiklą, stengiasi ją silpninti visokiais būdais, ypač naudodamiesi dėsniu *divide et impera* (skaldyk ir valdyk)". Mūsų skaitytojai, kaip ir visa išeivija, turėtų būti labai gerai suprastai. Todėl turėtų susilaikyti nuo tarpusavio ginčų, tuo labiau, kad dažniais atvejais jie yra tik asmeniškų sąskaitų suvedimai, ar ginčo objektas yra laisvos fantazijos vaisius.

Juk, pavyzdžiui, visi gerai žinome, kad mūsų tarpe nėra nei vieno, kuris svajotų atstatyti Lietuvos — Lenkijos uniiją, o mes vistiek kovojame su vėjo malūnais, gaisriname sau ir kitiems brangų laiką ir sėjame nesantaikos grūdą.

Mes siekiame padėti mūsų tautai išsilaikyti iš Sovietų vergijos. Tai pasiekti mes galėsime ne pešdamiesi tarpusavyje, ar niekindami kaimynines tautas, siekiančias tokių pat tikslų, bet vieningai dirbdami ir būdami solidarūs.

Tad, daugiau tautinio solidarumo!

(Š. Eur. Lietuvis)

TRUMPAI

— Jozefina Gulbinienė iš Marquette Parko, Amerikos Lietuvių Tarybos veikėja, apgailestaudama Naujienų steigėjo Juozo Šmotelio mirtį ir gerbdama jo šviesią atmintį, atsiuntė \$50 auką Naujienoms. Kartu apgailestaudami J. Šmotelio mirtį dėkojame J. Gulbinienė už auką.

— Ponia Anastazija Klavė iš Berkley, Ill., pratęsdama prenumeratą, šavo gerus linkėjimus atlydėjo \$10 auka. Dėkui.

— Ponia Elzė Widra, Benneville, Mich., pakeisdama buto adresą ir pratęsdama prenumeratą per mūsų bendradarbi Leo Venckų, atsiuntė \$5 kalendorių. Dėkui.

— Stasys Kuzmarskis iš Brighton Parko prieš prėnumeratos pridėjo \$5 auką kalendorių. Dėkui.

— Juozas Račius, Phoenix, Arizona, anksčiau gyvenęs Čikagoje ir Los Angeles, prieš prėnumeratos pridėjo \$8 auką kalendorių. Dėkui už jį ir už gerus linkėjimus.

— Dėkui Klemensui Baltušui, Rochester, N.Y., už ankstyvą prėnumeratos pratęsimą ir už \$10 auką.

— St. Petersburgo liuanistinė mokykla ruošia jaunimo šventę balandžio mėn. 11 d. 4 val. po pietų Lietuvių klubo patalpose. Programą atliks mokyklos mokiniai: deklamuos ir inscenizuos

eilėraščius, padainuos kelias dainas, paskambins fortepionu ir pašoks baletą. Studentės, tautinių šokių šokėjos — Linda Jurgaitė ir Rūta Mėlinytė atliks "Vilniaus pilies pasaką". Jaunimo tautinių šokių "Bangos" šokėjai pašoks kelis šokius. Tautinius šokius moko M. Jokubaitytė-Sandargienė. Mokinius ruošia mokytojos M. Peteraitienė, V. Kulbokienė, R. Moore ir A. Bobelytė. Šventės parengimų rūpinasi tėvų komiteto ponios: D. Bobelienė, D. Cibienė, E. Radvilienė, R. Mėlinienė, R. Kalpokaitė-Young ir A. Didžbalienė. Bus puikus bufetas, įvairūs šalti valgiai, kava, tortai, pyragai ir kiti skanumynai. Lėterijoje išmėginsime savo laimę. Bilietai suaugusiems \$2.50, jaunimui \$1. Informacijai tel. 363-9873 (7 val. ryto iki 3 val. popiet) ir 360-7160 (3 val. popiet iki 10 val. vak.). Maloniai kviečiami ir laukiami visi St. Petersburgo ir apylinkėse gyvenantieji lietuviai, ypač jaunimas.

— JAV (R) Liet. Bendruomenės St. Petersburgo skyriaus visuotinis narių susirinkimas šaukiamas balandžio mėn. 15 d. 3 val. popiet mažojoje klubo salėje. Gegužinė ruošiamą gegužės mėn. 13 d. 12 val. vidurdienį Pinellas Parke.

— Penktadienį, balandžio 3 d., 7 val. vak. Lietuvių Sodyboje įvyks Chicago Spaudos klubo narių susirinkimas. Bus svarstoma VLIKo ir ALTo veikla ir šių dviejų organizacijų ardytojų visiškas subliškimas. Nariams dalyvavimas būtinas. Valdyba

— Š. m. balandžio mėn. 15 d.

(trečiadienį), 3 val. popiet Lietuvių klubo mažojoje salėje aktualiems Apylinkės reikalams apsvaistyti šaukiamas (R) Lietuvių Bendruomenės St. Petersburgo Apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Apylinkės nariai ir prijaunantieji maloniai yra kviečiami dalyvauti. Apylinkės Valdyba

— Juozo Kapačinsko atsiminimai Spaudos Barose, Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

— VERTINGIAUSIA DOVANA — lietuvių dailininko meno kūriny. CIURLIONIO GALERIIJA, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings darbo valandomis 254-4470, kitu laiku 434-6155.

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS

Mes kalbame lietuviškai. Norime pirkti lietuviškas knygas, parašytas apie Lietuvą. Nuo pirmadienio iki šeštadienio, nuo 11 val. ryto iki 7 val. vak. 4104 Archer Ave. (pusė bloko į Vakarų nuo California)

TAIKA TARP CABBINI PASTATŲ GENGIŲ

CHICAGO. — Taika buvo pasiekiama susitikus genčių lyderiams policijos automobilijoje, kuriame dalyvavo ir policijos atstovas. Susitarime dalyvavo Black Gangster Disciples ir Cobra Stones genčių vadai. Ši sutarimą baigti tarp genčių karą pranešė policijos komandierius Edward Pleines, kuris vadovauja Genčių kriminalo skyriui. Policija buvo painformuota apie susitaikymą sekmadienį. Atvykę Steve Jones, 23 m., Cobra Stones genčių vadai, ir J. G. Grey, 24 m., Black Gangster Disciples genčių vadai, susėdo policijos atstovo Pleines automobilijoje ir pranešė, kad karas tarp priešingų genčių sulaukiamas balandžio mėn. 15 d. 3 val. popiet mažojoje klubo salėje. Gegužinė ruošiamą gegužės mėn. 13 d. 12 val. vidurdienį Pinellas Parke.

ATLEIDO DARBININKŲ MUSEIKAS

VARSUVA. — Pirmadienį lenkų valdžia paskelbė, kad šek Valenos vadovaujama Solidarumo unija atšaukė antradienio streiką, kuris turėjo būti pats didžiausias Lenkijos istorijoje. Darba turėjo mesti apie 10 milijonų dirbančiųjų.

— Bet oficialus komunistinės valdžios pranešimas nieko nesako apie tai, kad dabartinė lenkų vyriausybė suspendavo visus tuos lenkų valdžios tarnautojus, kurie musė Bydgošio darbininkus.

— Lenkų valdžia ne tik juos suspendavo, bet nutarė patraukti teisman, ko darbininkai ir reikalavo.

— Antradienį aukso unėja kainavo \$513.

— Balandžio 10 dieną pakils į erdvę naujas JAV erdvėlaivis. Jau baigiami ruošti visi pakilimo darbai.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS

AB ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISMOKEJIMAIS.

DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

22'2 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS

NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU ROCIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MURINIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$89,000.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turtu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiečiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.

KLAUDIJUS PUMPITIS

4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS

4545 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING

Alumini langai, durys, medžio apmušimai. Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.

FETINGIS CONSTRUCTION

7152 So. Kedzie Avenue Tel. 778-8505

WANTED TO RENT

Ieško Kambarių

VIENGUNGIS ieško kambario arba mažo buto Bridgeporte. Skambinti 254-1787

Kaip sudaromi

TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug padėti teisininko PRADO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Kaina \$3.00.

MOKESCIŲ NEKELS

CHICAGO. — Miesto švietimo taryba nutarė nereikalauti pakėlimo mokesčių, nekiliojamam turtui, kol nebus priimtas integracijos planas.

Pasitarimas vyko burmistrės J. Byrne ofise, dalyvaujant politikams, biznio, darbininkų unijai ir mokyklų atstovams.

Vokietijos Baader-Meinhof teroristų grupė pranešė, kad josios kariai sprogdino JAV kariuomenės ofisą Frankfurte.

Britų konservatoriai aštriai kritikuoja premjerę Margaret Thatcher dėl krašte didėjančios infliacijos.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapols, Agent

3205 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642. - 424-2654

State Farm, Fire, and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

2458 W. 69th St.

Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Eco Loser!

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00

Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURCS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdziai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

NAUJIENOMS REIKALINGAS

SPAUSTUVĖS DARBININKAS

(Turi mokėti raides rinkti)

NEMOKANČIUS, BET DIRBTI NORINČIUS, ISMOKYSIME.

Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos.

Telefonuoti darbo valandomis

421-6100

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuo darbu dirba.

SLA — išmokėte daugiau kaip ASTUGNIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia nigiausiomis kainomis SLA nefeško pelno, nariams patarnauja tik sąvišalpos pagrindu.

Klekviena: lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam sukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžia.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA išrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N. Y. 10001

387 W. 30th St.

Tel. (212) 563-2218

— Naujienos, Chicago, 3, Ill. Wednesday, April 1, 1981

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Meno pabiros

Getė žinojo, kaip atrodo lietuvišės rūbai

S. Durylinas savo knygoje "Rusų rašytojai pas Getė Veimare" rusų kalba išleistoje "Li erarūos Palikimo" 16 nr.) rašo ir taip:

"Getės dienoraštyje randame tokius užrašus. 1808 m. rugsėjo 25 dieną Getė kviečia pietų kažin kokį rusą, kuris rodė jam Peterburgo vaizdus ir įvairių tautų rūbus (kostiumų raznych narodnostej" žinoma, ir lietuvių").

Kaip kartais susipina likimo keliai!

"Graži mergelė" kaip parašyta... Tik išmokus rašyti, liaudis dar nežinojo piešimo, bet jau nujaudė, kad galima gražų vaizdą "parašyti"...

Njujorko požeminių traukinių vagonai — visi biauariai išrašė

NAUJA AMBASADORĖ

Tušinas kopūstų puodas, Dėšros plauko padažai: Uodžia baltas, uodžia juodas — Kas toj Plazoj vyksta čia?...

Sutrynė šakelę krapo, Pylė grietinės saldžios, Kad baršteliai duotų kvapo Aukštam penui iš valdžios.

Pavaisinus žymų svečią Su kopūstais ir dešra, Įsidrąsinus užklause: Ar bus laisva Lietuva?...

Ir... Stai, su Pirma Balandžio Respublikon Dausuvos Jai paskyrė Ambasada Pažadėtos Lietuvos.

Stefanija Kugeliene

— Kuo, kamsta gali paaikškinti padidėjusį skyrų skaičių? — buvo klausas šios srities specialistas.

— Padidėjusių vedybų skaičiui... buvo atsakymas.

Žmona demonstruoja vyrui naują suknelę, kurioje gana giliai iškirpta dekolte.

— Na, kaip aš atrodau šioje suknelėje? — Nėblogai, tik manyčiau, kad turėtum giliau į ją įžiūrėti.

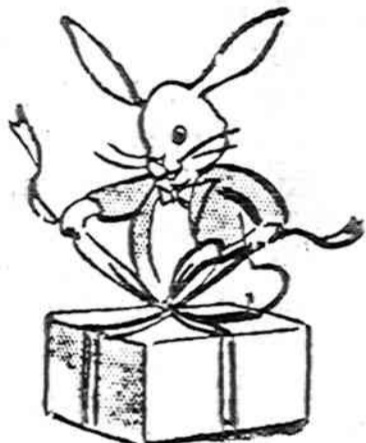
ko ir viduj. Apie tuos "grafitii" ko ir viduj. Apie tuos "grafitii" net ne viena stora knyga sako. Jėg tai jaunimo "expression" — atseit, "laip reikia"...

Pasirodė, Maskvoj už bandymą panašiai daryti vagonus yra 13 metų "atostogos" Sibire. Todėl tie jauni rusų "dailininkai" ir nefiečia visų tų muziejinių gražių Maskvos požemio stocių...

"Skaiciau rašinėj, kur autorius piktinasi "blyniniais" pavėiksliais iš baldų krautuvių. Sako, biauarius visi tie "pasidabruotų mentelių" vaizdai... Bet aš nesuprantu, kur čia blogumas! Juk "mėnuliai" ir yra sidabriniai! Tai kaip dailininkas juos turėtų bevaizduoti!?"

"Taigi, kad "mėnuliai" yra sidabriniai! Užtai ir bloga, kad "dailininkas" tik "pasidabruotų" jū pavidalą temoka "perduoti"... Gerame kūrinyje mėnulis nereikia pasidabruoti! Jis iš ten ne tik spindi sidabrinis, bet ir tam tikrą, menininko dėdą, nuotaiką skleidžia!..."

Arėjas Vitkauskas

Magaryčios

Po ilgo laikotarpio trijų centų pašto ženklai vėl apyvartoję, tik dabar juos reikia klijuoti greta 15 centų ženklų.

Iš Vokietijos atėjo žinia, kad JAV karinė vadovybė uždraudė važinėti ant kojų uždėtai ratukais visam uniformuotam personalui Frankfurto bazėje. Iki šiol dar nesiskundė American Civil Liberties Union ar kitos organizacijos.

Meilė yra kaip labai karšti garai: neveiksmingi, kol neišleisti.

Vienoje moterišku batelių krautuviėje buvo toks garsinimas: "10% nuolaidos už greitą pasirinkimą".

Tautietis iš Floridos atsiuntė tokius nuomones apie kai kurias tautybes: Vokietis tiki, kad Vokie-

čia už Eifelį aukštesnė... G. amerikiečiai į mėnuli nuskaito, kai šias nusileido žemėn Vokietijos.

— Rusas gieda, kad Dievas gelbėtų carą Lenina iš pragaro.

— Janis prašo Dievą apsaugoti Ameriką nuo spalves pasikeitimo.

— Lietuvis žino, kad lenkų tauta neturėjo tikrovę ir juos skolinosi iš lietuvių.

— Lenkui aišku, kad kol Romoj popiežius bus, tol Lenkija nepraus.

— Marketparkiečių tautai steigia trečią bendruomenę kovai su juodą kryžiačių ordinu.

S. Pašilytė

DAUSUVA

Polit-vadai mums kalbėjo — Lietuvą jie atstatys, Ten Hondure, kur riaumoja Tigras grieždantį dantis.

Liaudis pasyvi paliko, Sako: "Ten ten Lietuva, Topaliks dėl politikų Jų svajota Dausuva".

Bandė jie visus sukviesti — Išblaškytus lietuvius. Iškirsi džungles, statyt miestus. Taisyti tiltus ir kelius.

— Gražiai ūkius įsiruosim, Bendro tikslo siekdami; Ir iš džiangsno paraduosim Naują kraštą gerbdami.

— Dalta duona, šveži tortai, Bus gyvenimas ramus. Deginsimės kaip kurorte Ir rūkysim cigarus.

— Kas pirmaisiais savanoriais Į Hondurą atvažiuos, Džianglių žemės kiek tik nori Gausi veltui iš valdžios.

Gausi savanorio vardą, Kryžiais, ordinais išpuoš, Ar nevystantis vainikas Tavo kapą amžiais puoš.

— Bus muziejai ir patrankos, Invalidai paraduos; Kritusiems nuo priešo rankos Garbės šūvais salutuos...

— Bus "Lietūkis", "Pieno [Centras], "Maistas", "Rūmai Pažangos", "Trys Milžiniai" ir "Konradas" — Kaip Kaune kad kitados...

— Nebus riaušių, nereiks fortų. Vėščių, žmonių ablavos; Prokurorų, kad juos teistų, Ir garsiosios Dimitravos.

Mūs' tautiečiai nesuprato, Žisipyrė — ir gana! Aisakė džianglių kraštą Pavardinti Lietuva!

— Leiskit, sakė — mēli ponai, Šios' kraštoves pavandravot; Savo skūras krockedilai Dar supėsim atiduot...

Ten šiandieną jau sėdėtų Castro raudona gauja, Ir "Sriptyzuose" blizgėtų Kamantinė Lietuva.

K. Vabalėlis

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, man atrodo, kad pasaulis eina velniop.

— Visada taip buvo, tėve, ir toliau taip bus.

— Buvo, bet dabar yra dar blogiau. Mano išmanymu, pasaulio ramybę ardo komunistai. Matai, kas vyksta Salvadorė, Sovietų Sąjunga jau veržiasi į Vidurio Ameriką, kiršindama gyventojus.

— Taip, tėve. Jie visur nosį kiša, kur nereikia. Sovietai bando pavergti visą pasaulį.

— Tik pagalvok, Maiki, kokia Sovietų žema moralė. Sovietų Sąjunga ragina jaunas mergaites tapti nėščiomis be šliubo.

— Pastojusiai nedaryti abortų. Girdi, ne visos mergaitės gali ištekėti, sako valdžios laikraštis "Nedelia". Mergaitė neturinti bijoti tapdama nėščia ir neištekėjusi. Motina, turėdama vaiką, turi malonumo. Jeigu neištekėjusi mergina turės kūdikį, ji nebus viena. Ji bus dviejų žmonių šeima. Ragindamas mergaites tapti nėščiomis, laikraštis sako: "Yra svarbu šioms moterims daugiau dėmesio kreipti, joms bus pagalba teikiama. Jos kraštui daro didelį patarnavimą, jos duoda naujus piliečius".

— Marksas, kurdamas komunizmo teorijas, šitaip nekalbėjo. Jis žmogaus moralės neatmetė. Sovietai eina savais keliais. Jie nežino, kas yra moralė, sąžinės laisvė, tikėjimas. Jie baudžia žmogų už tai, kad jis nori būti žmogumi, bet ne gyvuliu. Sovietai žmogų padaro darbo vežgą, paklusniu tarnu valdžiai. Pasaulio užkariavimas yra antroji Sovietų utopija. Jie grąšina, bet ir patys bijo.

— Vadinas, anot lietuvių priežodžio: Ožka pilips liepto galą, Maiki.

— Visko gali būti, tėve. Komunistams melas yra "šventas"

dalykas. Net ir mūsų tautiečiams galvas suka, kurie pasiduoda jų "tiesai".

— Ar tu, Maiki, manai, kad prezidentas Reaganas pasibučiuos su Brežnevū?

— Šito, tėve, tai tikrai nebus. Jis nesukuba bėgti į Maskvą, kol Sovietai nesustabdys agresijos ir teroro pasaulio dalyse.

— Žinai, Maiki, man kojos pavargdo. Geriau einam į Marquette Parką pasėdėti. Pavasaris, gražūs oras. Pažiūrėsim, kaip ančlys plaukia ežeriuose. Andriejus ir Jaunšautas sekmadieji baro neatidaro be dvyliktos.

— Ar jau tau taip ir rūpi baras, tėve?

— Dėl apetito, dėl apetito, Maiki.

— Silkė duoda geresnį apetitą. Matai, gavėnia.

— Ar tu, Maikeli, jau sumokėjai Dėdei Samui savo taksus?

— Iš ko aš mokėsiu, kad universitetui neturiu už mokslą jė ko mokėti. Jeigu tu būtum turtingas, tai prašyčiau man paskolinti. Bet...

— Užmirškime savo bėdas, Maiki. Aš tau padainuosiu linksmą dainelę, kurią išmokau pas Andriejų. Paklausyk:

Jau antroji dvyliktoji, O mes vis prie baro. Tenai gera pasėdėti, Namu nieks nevaro.

Visi renkas pas Andriejų: Čia yr' ko kalbėti, Televizas gvoltu šaukia, Visos žinios plaukia.

Kai dėl Vliko arba Alto — Anie tegu pešas, O čia krājuo anei lašo, Dar bonkutę namo nešas.

— Eime namo, tėve. Man šalta darosi.

"DIANOS KIEMAS" ČIKAGOJE

(Diana Court)

Kur žalvario grakšti Diana, po ją švirkšlys skambiai klegena, juos dengia marmuro skliautai; sviesos elektriškos prilieta, užėiti — atsipūsti — vieta, su deivų piešiniais aukštai; ten tu nekartą pavadinus, draugystę, meilę, suvadinus, supančioji mane klata, — ten stovi ta pati Diana, švirkšlys taip pat skambiai klegena, bet širdžiai vieta nebe ta! Praeidamas "Dianos kiemą" ar kaitrią vasarą, ar žiemą, jaukumą buvusį menu — bet, atsiminę apgavimą, manim savimeilį žaidimą, dantis sukandęs praeinu!

Arėjas Vitkauskas

VAIKAS IR KIRMELĖ

Nereik klausti sunkumus nugalėti; Nuo jos ir pats gali tu nukentėti.

Kirmelė kai vietį prašė į sodą įsileisti, Kad vasaros dienas ramiai praleisti. Ji žadėjo ten padoriai elgtis, rinkti šapus, Neliešti vaisių, tik graužti lapus Ir tai tik tuos, kurie jau vysta. Ji žadėjo atsilyginti už žmogaus draugystę. Kaimietis mano: "Kaip jai prieglaudos neduoti? Ji gal sode ramiai gyvuoti; Žymesnio nuostolio ji ten nepadarys, Jei du-tris lapus kas dieną sukramtys". Kaimietis tas sutiko ir kirmelė į medį šliaužia. Užlipus ji jau lapą graužia. Radus po šakelę globą nuo audru, Ji ten gyvena kukliai, be vargų Ir apie ją nieko negirdėti. Tuo tarpu ruduo pradėjo jau artėti. Ant vienos šakutės alyvinis obuolys skaidrėjo; Jis vaikui seniai rūpėjo; Iš daugelio kitų tas vienas jam į akį krito; Nebuvo tokio gražaus nei vieno kito. Tačiau jo pasiekti vaikas negalėjo, Nes jis taip aukštai kabėjo, O įlipti į medį vaikas nemokėjo Ir papurtyt medį jėgos neturėjo; Žodžiu, jis nežinojo, ką daryti reikia. Čia vaikui kirmelė pagalba suteikia. "Klausyk", ji sako, "kaimietis obuolius nuskins Ir tavo obuolys į kašę jam nubirs. Tad nereikia ilgai laukti, Jei nori tą obuolį tu gauti. Aš imuosi tau padėti, Jei gali tik prižadėti, Kad man tu duosi laimikio dalį, Kurios net metams man užtekti gali". Vaikas davė savo sutikimą Ir kirmelė netrukus darbuotis ima; Bematant ji kotą obuolio pagraužė Ir savo dalį atsiimt žemyn jau šliaužia. Bet kokį atpildą už pagalbą ji gavo? Vos tik obuolį vaikas tas sugavo, Jis visk tuoj su sėkla sudorojo, O apie kirmelę visai nepagalvojo. Kai kirmelė savo dalį gaut nulipo, Vaikas ją užmynė ir ji pastipo.

(V. Petraitis, Pasakėčios, 217 psl., kaina \$3.) kaina \$3, gaunama Naujienose.

LAIŠKAS BE ŽODŽIŲ

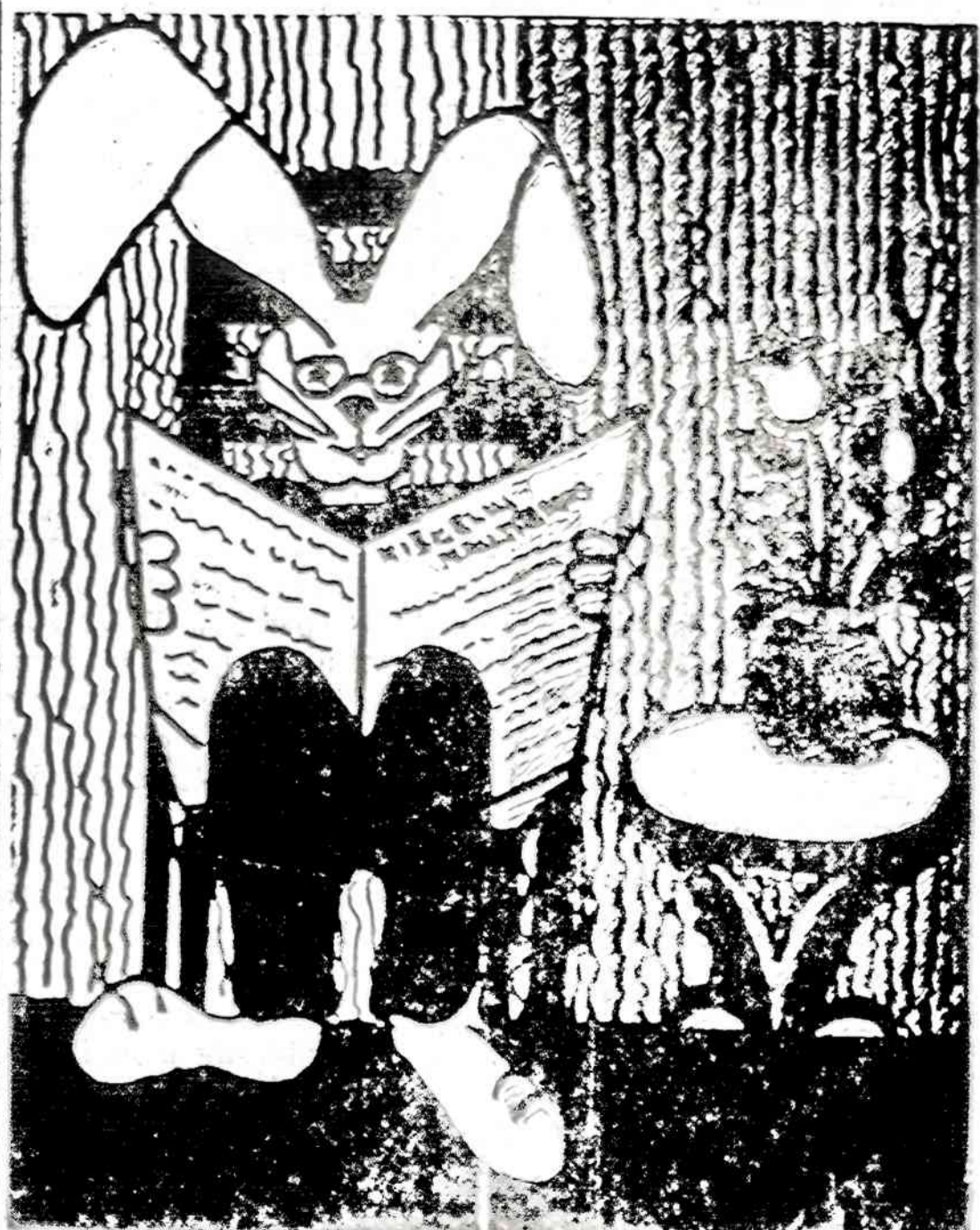
Jaunas karys Vietname gavo laišką ir jo voką atplėšęs ištraukė tuščią popieriaus lapą. — Kas čia per popierius? — paklausė jo draugas, pamatęs laišką be žodžių. — Tai čia mano sužadėtinės aiškas... — Bet kodėl ji laiške nieko neparašė? — Mat, prieš man išvykstant apsipykome ir nuo to laiko dar nesikalbame. — paaikškino draugas karys.

Paskutinis žodis

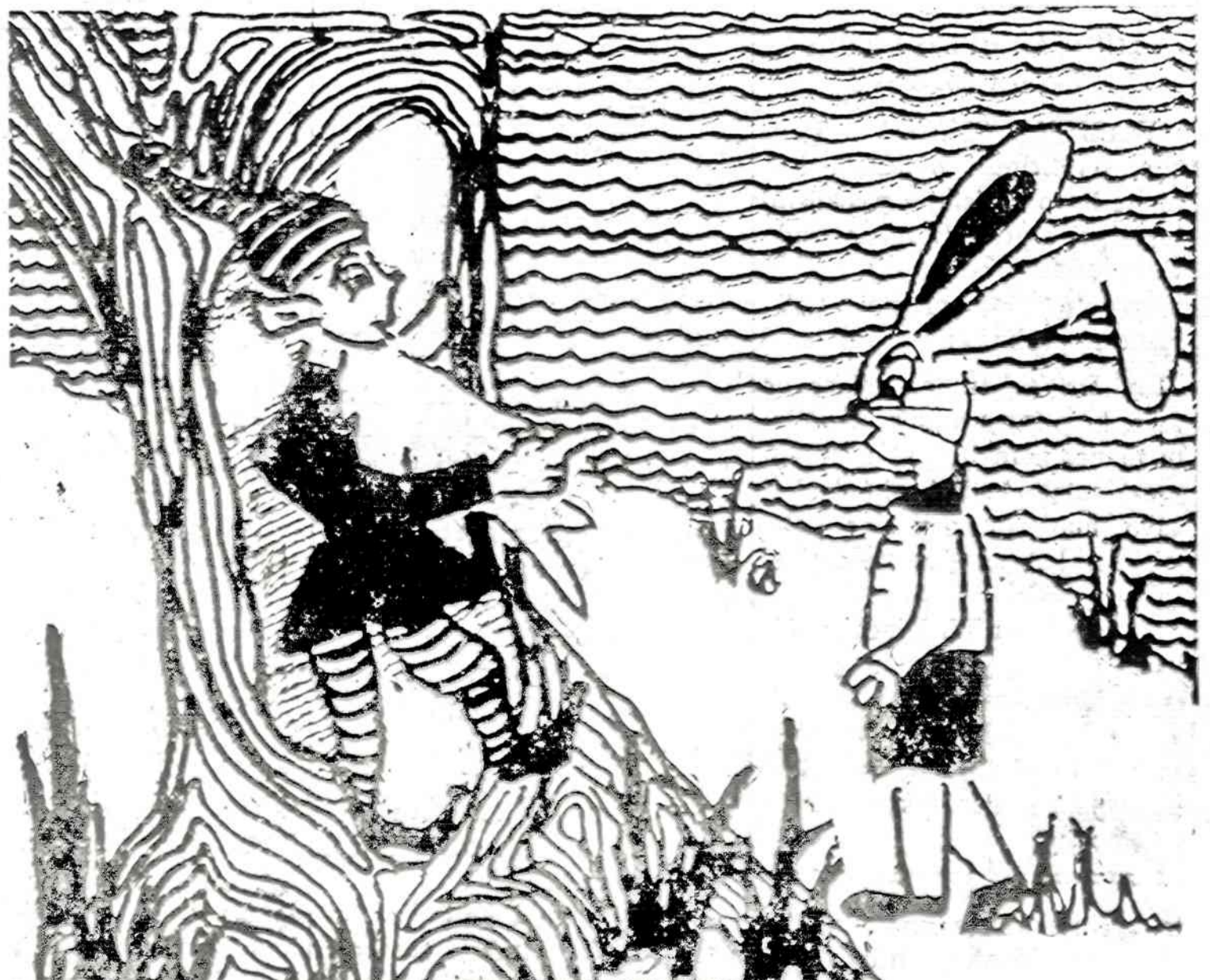
Jis: "Gerai, jau gerai, dėl šventos ramybės aš nusileidžiu..." Ji: "Bet neišvaizduok, kad dėl to tu esi išmintingesnis!"

DRAUGŲ TARPE

Ilgai nesimatę susitinka du draugai. — Na, kaip tau sekasi? Kaip tavo žmona? — Teiraujasi vienas, bet tuo momentu prisiminė, ad draugo žmona jau mirusi prieš keletą metų ir todėl norėdamas pasitaisyti, pridūrė: — Ar vis tose pačiose kapi- nėse?

Skaityti ir galvoja, kaip pradžiuginti vaikus Velyku šventėse.

Velykų kiškuko nuotykių

LIETUVIŲ PALIKTI PAMINKLAI

Rašo Vladas Rasčiauskas

Vladas Rasčiauskas

Mes nujauciame, kad lietuviai gyvenę Pabaltijo pakraščiuje prieš kokius 5.000 metų. Lietuviai nepaliko jokio paminklo, nieko neįkalė ant stipraus granito, nepaliko jokios pavyzdinės tvarkos, kokią paliko Sokratas, Demostenis, Aleksandras arba Kleopatra.

Lietuviai nieko neparašė, nieko neišplovė molinėse plytelėse ir nepaliko jokio gilesnio padavimo. Kur jie gyvenę, tai tose vietose paliko lietuviškus vardus. Jis davė vardus upėms, kalnams, slėniams ir ežerams. Tose vietose, kur lietuviai gyveno, apsigyveno kiti. Lietuvių jau nebuvo. Jie buvo kitur išvykę, bet tiems žmonėms jie paliko lietuviškus kalnų ir upių vardus. Patys lietuviai nežino. Jūr lietuviai tuos vardus paliko bet juos žino tie gyventojai, kurie išsikūrė lietuvių anksčiau apgyventose vietose.

Reikia pripažinti, kad lietuviai paliko kelias dainas ir labai seną kalbą. Ta kalba yra daug senesnė, negu mes galime įsivaizduoti. Kitos tokios senos kalbos nėra. Patys lietuviai kurį laiką pasakojo, kad lietuvių kalba paėmė iš sanskrito kalbos, bet šviesesni protai pasakoja, kad lietuvių kalba yra senesnė, negu sanskrito kalba. Lietuvių kalbo-

je yra senesnių žodžių formų, negu sanskrito kalboje. Sanskritas yra sumodernėjęs lietuvių kalba.

Lietuviai ir savo gramatikos nepasirašė. Vokietiai lietuviams gramatiką parašė. Bet vokietiai ją rašė ne taip, kaip jie norėjo, bet parašė taip, kaip lietuvių praeitame šimtelyje kalbėjo. Lietuviai nežinojo, kur lietuviai upėms ir kalnams savo vardus paliko. Dr. Jonas Basanavičius ir dr. Jonas Šliūpas žinojo, kuriais keliais lietuviai į Pabaltijį atkeliavo, bet patys lietuviai jų žinias nuvertino ir tvirtino, kad šie du lietuviai nieko nežinojo.

Skačiau J. Venčlovos straipsnį Naujienų atkarpose. Man atrodo, kad jis apie lietuvių tautą daugiau žino, negu visi tie mūsų vyrai, iš vokietų pensijas gaunantieji. Aš visuomet jo mintis atidžiai skaitau. Man atrodo, kad jis labai gerai parašydavo. Viską taip surašo, kad nieko negali pridėti arba atimti. Jis gali daugiau žinoti, negu mūsų mokslininkai, nes jie mokėsi iš krevių mokytojų. Patys vokietiai tuos visus mokytojus išvarė iš mokyklų.

Jiems pavyko ir Toporovą suvedžioti, lietuvius jis baltais vadino, nors ir žinojo, kad lietuviai gyveno Pabaltijoje, kada baltų žodžio Lietuvoj nebuvo. Toporovas nusipirko dr. Kazio Būgos knygas ir susipažino netik su prūsų kalba, bet, pramokęs lietuviškai, jis ir klaidas šiek tiek palaisė. Dniepro aukštupyje jis prirašė tiek daug lietuviškų vardų, kad tenka stebėtis. O kai išaiškino, kad tie vardai yra tikrai lietuviški, tai jis žinojo, kad Dniepro aukštupyje savo laikų turėjo gyventi lietuviai.

Zengė. Toporovas išaiškino Dniepro aukštumoje Čirbi upelį, kurį iš kairės pusės iškėjo upelis Zengovka. Daugiau patyrinėjęs savo senus žmones ir vals-

čius užrašęs, jis išaiškino, kad ta surasinta Zengovka vadino i Zengė. Jis nežinojo, ką Zengė reiškė. Vėliau jam padėjo lietuviai. Jam išaiškino, kad žodis Zengė yra lietuviškas. Lietuviai sako: aš žengiu, tu žengi, jis žengia. Yra žingsniuotė, žingsnis, žingsniavimas ir visa eilė kitų lietuviškų žodžių. Jeigu žmogus gali žengti, tai ir vanduo gali žengti.

Per porą šimtų metų iš lietuviškos Zengės rusai padarė Zengovką. Tą tvirtina pats rusas Toporovas, o ne lietuviai. Kai Toporovas išaiškino, kad ir dabartinė Lietuvoj buvo Zengė, tai jis nežinojo, kad jo užrašyti Zengovka buvo lietuviškąjį upę Zengė. Zengė — rusiška žągalė.

Duša. Toporovas nustatė, kad i Bereziną įteka, taip pat iš kairės pusės, upė Duša. Jis nustatė, kad vietos gyventojai Dužą dažniausiai vadina Dužė. Jis taip pat nustatė, kad Dužė yra vandeninga upė. Kai tikėtai smarkiau paaišėjo, tai Dužė patvinsta. Ji smarkiai savo vandenį neša i Dnieprą. Buvo žmonių, kurie jam išaiškino, kad Dužė reiškia daug, kad lietuviškoji Daugava yra tos pačios kilmės, kaip ir Berezinos įtakas Duša, Dužė. Rusai tokių vardų neturi.

Dumėja. Kairysis Desnes Paklas yra Dumėja. Rusiško tokiu vardu nėra, bet seniai pė ai vartoję Dūmskė. Suvalkų gubernijoje i dokumentus yra įtrauktas kalnas, vadinas Dumėja.

Dyma. I kairijai Dniepro šoną įteka upelis Dyma. Būga aiškino, kad yra upelis Dūma. Vardas lietuviams žinomas. Dūmoti — galvoti, svajoti.

(Bus daugiau)

ZEMELAPIS SU "KALININ-GRAD REGION"

Praeitais metais buvo išleista Amerikos Lietuvių Bendruomenės finansuota ir T. Remelkio paruošta knyga "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945 - 1980". Tos knygos 8 psl. yra įdėtas žemėlapis, kuriame didelėmis raidėmis įrašyta: KALININGRAD REGION. Be to, visoms vietovėms toje srityje pirmiausia rašomi pirmesniai rusiški pavadinimai ir tik skliauteliuose žemiau įdėti istoriniai lietuviški, pav.:

V. SVABIENE JURATE IR KASTYTIS

Kolakowskis analizuoja Lenkijos įvykius

Gdanskio įvykių išvakarėse Londono žurnalas Survey išleido du stambius numerius, paskirtus Lenkijai. Įvadą šiam dabartinės Lenkijos profiliui parašė žymiausias šių dienų lenkų filosofas Leszekas Kolakowskis, dabar dėstantis Oksfordo universitete, Anglijoje. Jo žvilgsnis i Lenkiją vertas ypatingo dėmesio, nes jo gyvندانamos temos turi gyvbinės reikšmės Lietuvai.

Kas būtų, jei Sovietų Sąjungos kariuomenė įsiveržtų i Lenkiją? Kolakowskio nuomone, organizuotos opozicijos sambarių fizinis sunaikinimas netik neišspręstų šalies problemų, bet dar pablogintų padėtį. Imanoma sutriuškinti virš 30 savilaidinių laikraščių ir sugrūsti i kalėjimus keletą tūkstančių aktyvistų, bet neįmanoma vidinėmis represijos priemonėmis sunaikinti galinčiausias jėgas, kristalizuojančios pasipriešinimą sovietizacijai ir stipriausio moralinio autoriteto — Katalikų Bažnyčios.

Beplisdamas lenkų opozicinis sąjūdis vis labiau įvairėjo, rašo Kolakowskis. Organizacija savo interesams ginti sudarė ūkininkai, darbininkai, intelektualai, pasauliečiai katalikai. Pasirodė ir politinis pasiskirstymas: kai kurios politinės grupuotės (dar ne visai partijos) artimesnės socialdemokratams, kitos glaudžiau siejasi su nacionalistine tradicija. Tačiau nematyti komunistinių disidentinių grupių — trockistų, maoistų ir kairuolių. Visos veikiančios grupuotės sutaria, kad turi būti atstatyta Lenkijos nepriklausomybė ir atkurtos reprezentacinės institucijos. Nėra prasmės jas dalinti i kairiąsias ar dešiniąsias. Jei sovietinio imperializmo neapykta ir Lenkijos laisvą apsisprendimo svajonę

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti i Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus i platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST,
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovana savo _____, kuriai yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas ____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

404 puslapių. Kaina \$8. Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

reiškia "dešinumą", tada beveik visi lenkai yra dešinieji; jei nepriklausomų profsajungų seikis reiškia "kairumą", tada didžioji dauguma yra kairieji.

Nepriklausomybė ir demokratija, tie esminiai siekliai, drauge yra tolimi tikslai, nepasiekiami tiesioginėmis taktinėmis priemonėmis, — tesia Kolakowskis. Todėl lenkų antitotalitarinis opozicijos sąjūdis mėgina veikti dabartiniuose politiniuose rėmuose. Suveikinančios demokratiškos Lenkijos atstatymo vilties stiprinimas, kova su komunistiniais melais, atviras represijų ir savivalės pasmerkimas — visa, kas tik įmanoma nuveikti dabartinėse ribose, prisideda ir prie pagrindinių tikslų siekimo. Sovietizacijos raida Lenkijoje ir kituose prievarta i "Naujojo pasaulio" narvą įstumtuose kraštuose nereiškia, kad žmonės pradeda tikėti valstybinės doktrinos nesąmonėmis — iš tikrųjų, žmonės susitaikę su sprespauda, kaip su tikrove, nuo kurios neįmanoma pabėgti, ir priima savo likimą, kaip bėgėdai ir pasyvūs politinio režimo pavaldiniai. Kada šali galima vadinti dvasiniai pavergta? Ne tada, kai jos gyventojai, ar bent jų didesni dalis, ima tikėti oficialiaja ideologija, bet kai jie įpauja i nevilį. Vienas pagrindinių opozicijos uždavinių yra priešintis tokiai nevilčiai.

Kokia Rytų Europos ateitis? I šį klausimą Kolakowskis atsako su atsargiu optimizmu. Jis primena, kad Vakarų politikai nepaprastai mėgdavo aiškinti savo susitaikėsišką politiką, sakydami, kad "bet kokie pasikeitimai sovietiniame bloke prasidės iš Maskvos". Tikslai paaiškinimas darosi vis mažiau įtikimas. Imperijų istorijos rodo, kad jos kartais pradeda irti nuo pakraščiu — kas ir darosi šiuo metu. Vakarų ir Rytų Europos tautos jungia bendras interesus — pagreitinti šią raidą tai kingomis, bet strategiškai aiškiosiomis priemonėmis. Tai reikią skatinti ūkinį ir politinį įvairumą Sovietų Sąjungos viešpatijoje ir visais galimais būdais prisidėti prie kovos prieš galingiausių sovietizmo ginklą — komunizmo melus. ELTA

V. SAKALIO INFORMACIJOS BYLA

Š. m. vasario 4 d. Vladas Sakalys, lydimas inž. L. Griniaus, dalyvavo imigracijos natūralizacijos apklausoje, siekdamas azilio teisių JAV. V. Sakalys sprendimo i imigracijos prašymui reikią tikėtis kelių mėnesių bėgyje. Grįžęs iš Ispanijos, V. Sakalys rūpinosi savo atsiminimų ruošimu ir darė pranešimus kai kuriose lietuvių bendruomėse. 1981 m. sausio 31 d. jis dalyvavo Amnesty International susirinkime, Washingtone, kur buvo pristatytas drauge su Tomu Venčlovu ir rusų disidentais.

Vasario 13 — 18 d. V. Sakalys ir Simas Kudirka praleidė Los Angeles. Iki bus išspręsta jo imigracijos byla, V. Sakalio galimybės lankytis už JAV ribų tebėra ribotos. ELTA

• Vyro santautos ir moters meilė dažniausiai išsibaigia tuo pačiu laiku.

• Šių dienų žmogus nepamiršta gero darbo, jei jis pats

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraščių. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciuo, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusievičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varso kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulniais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai i vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosčenko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmoningų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$28.00
Chicago ir priemiestiuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujieng Ben pusei metų \$24.00 drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, trims mėnesiams \$12.00 IL 60608 Telef. 421-6100.	
	vienam mėnesiui	\$5.00
Kitose JAV vietose	P pinigų reikia siųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu	
metams	\$40.00	

NAUJIENU raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenkija sprendimo išvakarėse

Per visą laikotarpį Lenkijos įvykiai neišnyksta iš pasaulinės spaudos, kartais kiek prityli, tai vėl prasiiveržia stambiomis raidėmis pirmuose dienraščių puslapiuose. Po paskutiniųjų policijos smurto aktų Bydgoszcz mieste, per visą kraštą nuriudėjo protestų banga, kuri pasiekė savo bulminacinį punktą, kai Solidarumo unijų federacija paskelbė visame krašte keturių valandų protesto streiką, įspėdama vyriausybę, kad nepatenkinus unijų reikalavimų bus skelbiamas visos Lenkijos dirbančiųjų streikas iki pilno laimėjimo.

Si įtampa vyksta tuo metu, kai Lenkijos teritorijoje tebetęsiasi Varšuvos pakto kariuomenių manevrai, kurių priedangoje yra galima Sovietų invazija. Ta proga Maskvos oficialios žinių tarnybos išvystė balsingą ir pikta propagandą prieš Solidarumo sąjūdį, kurį apkaltino kontrrevoliucijos organu, siekančiu sugriauti esamą Lenkijoje komunistinį santvarką. Vsa įtampa Lenkijoje išpūtė ir palaiko Vakarų imperialistai su Amerika priešakyje.

Pagal lenkų disidentų įsitikinimą, Lenkija yra atsidūrusi pasaulinės politikos centre, kuriame susikirto sovietinio totalizmo ir Vakarų demokratijų jėgos. Savo keliu Solidarumo unijos, pradžioje kovojusios vien už darbininkų reikalus, peraugo į lenkų tautos sąjūdį, prie kurio prisijungė ūkininkai, studentai ir profesoriai, apėmė veiki 90% visų Lenkijos gyventojų. Su tokia jėga turi skaitytis ne vien Varšuvos komunistinė valdžia, bet ir Kremlius vadovybė.

Vakarų demokratijos šiuo sykiu nepasitenkino vien stebėtojų rolėmis ar patarimais iš šalies, bet tiek pačiai Maskvai, tiek ir Varšuvos vyriausybei pagrasė sanckijomis, kurios bus pritaikintos prasidėjus Sovietų invazijai ar Lenkijos komunistų vyriausybei mėgiant smurtu užgnaižti lenkų tautos demokratėjimą. Tuo atveju bus nutraukta detentės politika, atsaukti ambasadoriai ir konsulai, paliekant atstovybėse vien reikalų vedėjus su labai mažu personalu, būtų drastiškai sumažinta prekyba, sustabdyti technologijos užsakymai ir kreditai. Be to, vakariečiai numato žymiai paspartinti apsiginklavimą ir galimai sudaryti karinę

sąjungą su Raud. Kinija.

Kaip matome lošimo kaina yra labai aukšta, nes lošimo rezultatai gali pakeisti iš pagrindų santykius tarp Rytų ir Vakarų. Šiomis dienomis spaudoje ir TV programose aukšti valdžios pareigūnai, politikai ir komentatoriai svarsto susidariusios Lenkijos įtampos galimas pasekmes. Vieni tvirtina, pasiremdami rimtais argumentais, kad Sovietų invazija Lenkijoje yra neišvengiama, nes Maskva, praradusi savo įtaką Lenkijoje, ilgainiui prarastų visą Rytų Europą, kas padarytų galą jos imperialistiniams siekiams.

Iš kitos pusės, nemažiau autoritetingi politikai ar mokslo atstovai, yra įsitikinę, kad Kremlius nesiryš okupuoti Lenkijos, nes sutiktų daug kietesnį pasipriešinimą negu Afganistane. Net ir tuo atveju, jei pasipriešinimas didele karine persvara būtų lengvai nugalėtas, ką turėtų daryti Sovietai užėmę Lenkiją. Vien krašto išmaitinimui skubiai reikalinga pristatyti 8 — 10 milj. tonų grūdų, jau nekalbant apie mėsą, pieno produktus, cukrų ir kitką, kurių patiems Sovietams trūksta. Ką turėtų daryti su Lenkijos 24 bilj. dol. skola? Iš kur gauti atsargines dalis naujom vakariečių pastatytoms įmonėms? Priedui pačiai Sovietų Sąjungai ir jos satelitams būtų pritaikintos ūkinės sankcijos, kurios pakirstų jų ekonominį gyvenimą.

Išeinant iš šių samprotavimų, daroma išvada kad Sovietai turės rinktis iš dviejų blygybių ir apsispręsti, kuri būtų jiems mažiau pavojinga. Pagal daugumos vakariečių politikų ir žinovų nuomone, Maskva, nežiūrind asvo grąšinančios retorikos ir grąšinančių karinių manevrų, nesiryš teroru ir jėga okupuoti Lenkijos ir kraujuose paskandinti masinį Solidarumo sąjūdį.

Visai panašiai galvoja Lenkijos disidentai, Solidarumo vadai ir net ir eiliniai darbininkai, tad nenustabu, kad jų negąsdina nei Kremlius grąšinimai, nei vykstantieji jų žemėje manevrai, nei rodomi sovietiniai karo technikos filmai, kurie turėtų psichologiniai pritrenkti lenkus.

Didelių įvykių išvakarėse Lenkijos kompartijos politbiure vyksta atkaklios vidujinės kovos kaip laikytis artėjančio visuotinio streiko atveju. "Vanagai" norėtų pavartoti karines jėgas Solidarumo sąjūdžio užgnaižimui ir pilnutinės komunistinės valdžios atstatymui, bet jie atsidūrė mažumoje, nes abejojama ar lenkų kariviai šautų į darbininkus. Šiame kritiškaime politbiuro posėdyje, kuris įvyko rašant šias eilutes, pasitarime paėmė viršų "karveliai" arba nuosaikieji su politbiuro pirm. St. Kania ir premjeru V. Jeruzelskiu priešakyje. Reiškia, pati Lenkijos komunistų partija yra nelinkusi pilnai pasiduoti Kremliui diktatui ir mėgins kompromiso keliu išspręsti susidariusią įtampą krašte.

Prie šios krizės pašalinimo dideliu svoriu prisideda Lenkijos R. Katalikų Bažnyčia ir lenkų kilmės popiežius. Kard. St. Wyszynski buvo paskelbęs maldą už Lenkiją, kurioje prašė Dievo lenkų tautai taikos ir sutarimo sprendžiant savo gyvenimo problemas. Paskutiniu metu popiežius Jonas Paulius II paskelbė ganytojišką laišką, perskaitytą visose Lenkijos katalikų bažnyčiose, pasisakė prieš svetimų jėgų kišimąsi į lenkų tautos vidaus reikalus.

Ta pačia linkme pasisakė Europos Bendrosios Rinkos vyriausybės vadovai, susirinkę Olandijoje specialiam posėdžiui, kuriame nutarė padėti Lenkijai maistu ir kreditais. Lygiai Valstybės sekr. A. Haig yra pažadėjęs suteikti Lenkijai Amerikos paramą ir drauge dar

J. RIMSA

Cusqueños (Tapyba)

A. SVILONIS

TRISDEŠIMT POPIERINIŲ DOLERIŲ

Aleksandras Dabšys, gyvenantis Los Anjeleje, Kalifornijoje, "Darbininke" kovo mėn. 6 dienos laidoje, atspausdino neilgą laišką, kuriame jis pareiškia tiesiog su pasigėrėjimu savo žūlią neapykantą mūsų Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkui dr. K. Bobeliui. Parašyti tokį pikta laišką jam davė progą atspausdinti minėtame savaitraštyje Aušros Gečytės ir Lino Stonio laiškas.

Nežinau kokią Aleksandras Dabšys buvo įsigijęs profesiją sau duoną pelnyti. Bet kiekvienas, bent kiek mokslo ragavęs, žino, kad vieno savaitraščio nepakanka, kad parašyti objektyvų sprendimą bei spaudoje paskelbti teisingas išvadas, ką nors peikiant ar smerkiant. Reikia pasekti ir platesnę spaudą ir gerai jos šviesoje pasverti, ar

tu rašėjų laiškas teisybę paraišė. O tokių komentarų buvo gana daug, kurie, paremti faktais, davė visai kitą šviesą. Aiškiai buvo įrodyta, kad jos negražiai pasielgė, būdamas pačios nusikaltusios tautinei drausmei, kaltino ir smeizė dr. K. Bobelį.

Tuo tarpu Aleksandras Dabšys džiugauja ir tuo netiesiogiai paremia ju dviejų skelbiamą netiesą. Jis tiki A. Gečytei, bet ne VLIKO pirmininkui. Tiesa, jis patenkintas, kad ji neiškėlė daktarui ne bet kokią, o baudžiamą bylą. Mat, jis nepritaria lietuvių kreipimuisi į viešus teismus. Tačiau jis jaustų malonumą, jei A. Gečytė iškeltų bylą Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkui LB-nės Garbės teisme ir jį ten nuteistų už šmeižinimą. Tai tau ir nusirašė! Jam už tokią užuominą "Rodinos" "generolas" P. Petronis turėtų

kartą įspėjo Maskvą apie pasekmes, pradėjus invaziją.

Iš čia matome, kaip viso pasaulio dėmesys ir daromi žygiai iš vienos ir antros pusės yra susikoncentravę Lenkijos ardveje, kur laukiamas istorinio masto sprendimas. Kurion pusėn pakrups tolimesni Lenkijos įvykiai ir kaip susidarys tolimesni Rytų-Vakarų santykiai, to niekas pilnumoje negali numatyti, nes tokiaime kritiškaime ir komplikuoatame sprendime lems ne racionaliniai apskaičiavimai, bet ir psichologiniai momentai.

V. K.

atsiūsti mažiausia padėkos laišką.

Iš tikrųjų, kodėl mūsų išvijoje atsirado tiek, sakyčiau, nesąmoningų VLIKO niekintojų, niekintojų jo vadovų, tiek Alsikos pasekėjų? Sunku suprasti, kad Aleksandras Dabšys, būdamas subrendusiame amžiuje — pensininkas, taip save pažeminčiai prisistatė mūsų visuomenei. Juk jis gundo tas jaunas merginas kelti bylą mūsų pavergtosios Tautos Atsivėbės vadovui. Tos merginos, kurios spausdino savo laiškus mūsų spaudoje, juk jos tuo ne tik save apskandalino, bet ir LB-nės vadus.

Iš plačių spaudoje aprašymų paaiškėjo, kad Aušra Gečytė ir jos draugė D. Kamantaitė esančios mūsų LB-nės vadų dukros, paniekino VLIKO prašymą, mūsų Diplomatines tarnybos įspėjimą ir pagaliau net ir Amerikos prezidento kad ir netiesioginį įspėjimą nevykti "jubilejiniais" metais į okupuotą Lietuvą. O jos nepaklausė, išvyko "Tėviškės" draugijos globajamon viešnagėn. Ir tai tais metais, kurie okupanto buvo paskelbti jubiliejiniais, išreikšti džiaugsmui ir padėkai, nes prieš 40 metų Lietuva buvo "išvadota" ir prijungta prie Maskvos imperijos.

Pensininkas A. Dabšys rado reikalingą jėgą kurstyti kelti bylą. O už tokį pirmininko apgailėstą pareikštą seime, kad LB-nės vadų dukros sulaužė tautinę drausmę, tai jis jį kursto, kad teismas daktarą nuteistų. Juk, man rodos, reikėtų bylą kelti tiems, kurie buvo VLIKO pakviesti konferencijon ir kurie nesiteikė pasirodyti. Juk tokį pasipiktinimą reikė didelė išvijos dauguma, kuri neatlaidžiai kovoja prieš okupantą. Neteikia abejojti, kad tokį pasipiktinimą reikė ir mūsų rezistentai okupuotoje Lietuvoje.

Be to, A. Dabšys su savo laišku pasuncia paremti ir 30 dolerių auką, kaip dėkingumo ženklą, kad paskelbė A. Gečytės laišką. Atrodo, kad ši jo auka lyg ir pririntų kadais Judo 30 sidabrinų. Tiesa, jis gavo sidabrinus, o ne popierinius, kad įvykdytų pasibaisėjimo vertą išdavystės darbą. A. Dabšys lyg ir samdytų pranciškonus, kad jie savo "Darbininke" kurstyti visuomenę, kuri pritarė Gečytei šaukti VLIKO pirmininką teisman. Žinoma, tokia auka yra negarbinga, nes ja siekiama blogio. Tokią auką priimti ir pranciškonas nėra garbė, nes už tuos 30 popierinių dolerių jie samdomi skleistį netiesą. (Nukelta 1 psl.)

J. VENSLOVA

AR LIETUVIAI YRA BALTAI?

(Tęsinys)

Dar kitas pasaulinio garso istorikas dr. I. Taylor (47-261) pripažįsta lietuvius reprezentantais pirminės arijų bei indoeuropiečių šeimoms: "This it would seem that the Lithuanians have the best claim to represent the primitive aryan race". Panašiai byloja ir prof. A. Scott (41-205): "They (the Lithuanians) are one of the mystery races of Europe, a surviving remnant of the aboriginal Aryan Stock left over in the shaping of the other nations". Juo labiau, nes lietuviai visais atvejais išlaikė senąjį indoeuropiečių (arijų) bendrąjį palikimą (argumentuotai išdėstyta J. Venclovos "Lietuvių tautos pašaikimas", 1975 m., 22-30 p.)

Anot Mažosios Lietuvos pirmonio dr. S. Vyduo, brangiausias lietuvių tautos turtas yra jų sena ir labai vertinga kalba. Ir žymiausi mokslininkai bei kalbininkai ją labai vertina:

1) Garsus pasaulio mokslininkas bei kalbininkas prof. dr. A. Bezenberger: "Lietuvių kalbė savo sąskambia ir senūmū viršija visas modernias kalbas ir vaizduoja turtą ne tik lietuvių, bet ir mėslo".

2) Kitas garsus pasaulio mokslininkas prof. J. Schmidt (Lietuvių žodyno prakalboj): "Lietuvių turi būt išsaugota dėl jos kalbos, kuri turi raktą išspęsti ne tik filologijos, bet taip pat ir istorijos mįslėms".

3) Lenkų istorikas prof. S. Zajczkowski (60-11): "Sulig mokslininkų tyrinėjimais, lietuviai pasitarnavo savo kalba, nes ji išlaikė daug kalbos savybių ir išsireikšimų, kuriuos priešistoriniais laikais vartojo beveik visi Europos žmonės".

4) Anglų etnologas bei proistorikas prof. dr. R. Latham (27-151): "Lietuvių kalba, žiūrint etnologo akimis, yra pati svarbiausioji kalba Europoje" ("the most important language in Europe").

5) Žymus vokiečių proistorikas bei kalbininkas prof. dr. H. Hirt (15-211): "Be abejonės lietuvių kalba dar šiandien yra seniausia ir mažiausiai pasikeitusi indoeuropiečių kalba... Lietuviai savo kalboj vartoja dar šiandien tokias formas, kurios beveik skambėjo pas indoeuropiečius prieš 4000 metų".

6) Lenkų kalbininkas dr. J. Karłowicz (20-177): "Jos (lietuvių kalbos) garsai ir galūnės kas kart mums primena senovinius indų, persų, graikų, romėnų, keltų, gotų garsus... Tai daro aiškesnį įspūdį, kada girdi paprastą kaimietį (lietuvių) tokias formas vartojant, kurias šiandien dėl jų senoviškumo esame prapręte laikyti proistorinėmis, nes jomis kitados yra kalbėjusi mūsų protėvių protėviams visų indoeuropiečių

(tautų) pramotė".

7) Prancūzų kalbininkas prof. J. J. Vendryes (La Renaissance du Livre, 1921): "Lietuvių kaimiečių kalba atskirai didžiųjų tautų Europoje yra seniausia iš visų indoeuropiečių kalbų".

8) Amerikietis kalbininkas prof. dr. W. Schmalstieg (Draugas, 1972-VII-11): "Lietuvių kalba labai maža pakitusi nuo indoeuropiečių prokalbės laikų, todėl kalbininkams labai vertinga, bet ji drauge ir moderniška, nes ji yra gyva, vartojama kasdieniniame gyvenime".

9) Dr. Th. Thurston (Lith. Days, 1962, 1 nr.): "The Lithuanian language is very important in the field of comparative philology, and it is regarded by renowned philologists as the key to the civilization of mankind... Renowned philologists have agreed that the Lithuanians language is not only the oldest language in the World today, but the language used by Aryans (Indoeuropeans)... From the linguistic evidence and ancient writings in India and Persia, it is possible to assume that the Lithuanian language must have been written as far back as one thousand years before the birth of Christ".

Anksčiau išvardinome visą eilę pasaulyje žinomų kalbininkų, kurie aiškiai pasisakė, jog lietuvių kalba yra labai sena. Eo ipso lietuvių kalba negalėjo atsirasti, kaip mūsų būgininkai, pataikaudami svetimiesiems, visur reklamuoja tik

apie 800—1000 met. po Kristaus, drauge prikerdami lietuvių kalbai jokios kritikos neišlaikanti, fiktyvų, kabinetinį "baltų" vardą.

Dabar pilnesiam vaizdai susidaryti, mes čia kai ką konkretuosime. Proistorikas dr. I. Taylor (47-258) mano, jog lietuvių kalba yra virš 3000 metų senumo ("3000 years ago"). Prof. W. Kamieniecki (19-1) konstatavo: "Jau senai prieš mūsų erą lietuvių kalba skambėjo prie Baltijos krantų tarp Vyslos ir Dauguvos".

Prof. Kužnetsov (23-3) nurodė, lietuvių kalbos įtaka pasireiškė mordvių aklboj (už Okos upės prie Suros) jau prieš Kristaus gimimą. Tuo pačiu pripažino lietuvių kalbos buvimą jau prieš Kristaus gimimą.

Didysis danų kalbininkas prof. dr. Tomsen savo kapitaliniame veikale "Beroehringen mellem de finske og de baltiske Sprog" (1890) suomių kalboj teranda tik lietuvių kalbos liekanas (kirvis, paršas, laivas, kelias ir t.t.). Šie lietuvių kalbos žodžiai, kurie pateko į suomių (finų) kalbą maždaug prieš 2000 metų, aiškiai byloja, kad jau tuo laiku buvo lietuvių kalba.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įristą knygą apie Šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rōdyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji manā", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiriartino", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
Kas antra šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priiman Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo-
dieno iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HElock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidas"

KAZĖ BRĄDŽIŲNYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYTI IR DAP KŲ
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo narių susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, balandžio 2 d., 1 val. po-
piet Anelės Kojak salėje, 4500 So.
Talmán Avenue. Nares p. asomos atsi-
lankyti, nes yra daug svarbių reika-
lių aptarti. Po susirinkimo bus valsus.
E. Strungys, rast.

Jonikiškių Labdarybės ir Kultūros
klubo susirinkimas įvyks antradienį,
balandžio 7 d. Vyciu salėje, 2455 W.
47th St. Pradžią 1 val. popiet. Visi
nariai ir norintieji būti nariais kvie-
čiame atsilankyti. Bus daug svarbių
pasitarimų ateities reikalais. Po susi-

TRISDEŠIMT POPIE- RINIŲ DOLERIŲ

Atkelta iš 4 psl.

Kažin ar būtų garbinga pran-
ciskonomas, tokia auka priėmus.
Dėkoti Aleksandriui Dabšui? Juk
jo tokia auka buvo skirta
paniektinti VLIKo vadovą, kelti
iseivijoje erzeli ir pridengti nu-
sikalntus prieš tautinę draus-
mę Bet, iš viso, ar garbinga savo
pensininko vardą sugretinti su
tuo negarbingu vardu, kuris
amžiams prakeiktas?

"SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA"

Tik ką išėjo iš spaudos ang-
lų kalba knyga, kurią parašė
dr. J. Pajaujis-Javis ir jos iš-
leidimą stambesne suma finan-
sškai parėmė Tautos Fondas.
Knyga išleido Manyland Books,
84-39 90th St., Woodhaven, N. Y.
11421. Kaina \$10.95.

Knyga turi 246 psl., yra
gerai dokumentuota ir vaiz-
džiai parašyta. Pirmoji dalis ap-
rašo 1940-41 m. įvykius: diplo-
matines pinksles ir Lietuvos
okupaciją bei inkorporaciją,
toliau apie masinius areštus,
tardymus, kankinimus, pirmą
masinę deportaciją birželio
14-21 d. 1941, ir politinių ka-
linių žudynes, lietuvių tautos
sukilimą ir nepriklausomybės
atstatymą. Antreji dalis apra-
šo 1944-1954 m. įvykius:
ginkluotą partizanų pasiprie-
šinimą, naujas masines depor-
tācijas, žemės atėmimą ir kol-
ūkių isreigimą, isvežtųjų sunkų
likimą koncentracijos sto-
vyklose ir isreigimą. Ispūdin-
gi yra gyvų islikusiųjų pasa-
kojimai. Yra isilustracijų, bio-
grafija ir dokumentų verti-
mai kaip priedas. Knyga techni-
niškai gražiai isleista. Ją gali-
ma užsakyti iš Lietuvos P. n-
do. Rašyti: Lithuanian Natio-
nal Foundation, Inc. P.O. Box
21073, Woodhaven, N. Y.
11421. ELTA

— Brangioji, aš apsidraudžiau
savo gyvybę milijonių pezu, nes
jeigu man kas atsitiks...
— Bet jeigu neatsitiks?

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650

TEL.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Punktukas Anykščiuose

Dr. D. KRIVICKAS

Madrido konferencijos keliamos mintys

Pagrindinis Madrido konfe-
rencijos uždavinys yra per-
žvelgti Helsinkio Baigiamojų
Akto nuostatų vykdymą ir even-
tualiai sutarti priemones vyk-
dymo trūkumams pašalinti.
Lietuvos bylai pagrindinės reikš-
mės turi šio Akto pirmosios da-
lios VII ir VIII principai ir tre-
tysis krepšys.

Šiai konferencijai tebevyks-
tant, dera dar prisiminti Bel-
grado konferencijos baigines
išvadas iš vienos pusės, o taip
pat trumpai ir dabartinę politi-
nę situaciją Europoje.

Žymiausias Beigrado konfe-
rencijos atsiekinimas tai buvo
pasikeitimas nuomonėmis, lie-
čiančiomis Helsinkio Baigiamojų
Akto vykdymą, kitų proble-
mų tarp žmogaus teisių vyk-
dymo eiga. Sovietų S-gai nepa-
vyko eliminuoti šio pasikeitimo,
kiek tai liečia žmogaus teises,
tvirtinant, kad tai yra vidaus
reikalas. Buvo pripažinta, kad
nuomonių pasikeitimas pats sa-
vaimė sudaro vertingą įnašą sie-
kiant tikslu, nustatytų Saugu-
mo ir Bendradarbiavimo Euro-
pų Konferencijos, o taip pat
pareikšta skirtingos nuomonės
kiek tai liečia Baigiamojų Akto
vykdymo laipsnį, pasiektą iki
to laiko.

Antra, visos valstybės patvir-
tino jų vyriausybės nusistatymą
pilnai vykdyti vienašaliai, dvi-
šaliai ir daugiašaliai visus Bai-
giamojų Akto nuostatų.

Iš šių nutarimų JAV padarė
sekančias išvadas:

Pilnas visų Helsinkio Baigiamojų
Akto nuostatų vykdymas
yra esminis sėkmingam vysty-
mui detentės ir saugumo ir
bendradarbiavimo Europoje.

Žmogaus teisės ir saugumo ir
bendradarbiavimo Europoje
proceso, ir taip pat detentės.

Individualinės valstybės bus
atsakingos dėl vykdymo trūku-
mų lik būsimuose Saugumo ir
Bendradarbiavimo Europoje
Konferencijos posėdžiuose, tiek
pasaulinės opinijos akyse.

Jungtinės Valstybės ir kitos

Saugumo ir Bendradarbiavimo
Europoje Konferencijos valsty-
bės nesvyruos, ir iš tikrųjų lai-
ko tatal svarbiu, iskelti specifi-
nius pavyzdžius vykdymo trū-
kumų, kurie gresia sveikatai ir
patikimumui Konferencijos pro-
cesui.

Pastangos maskuoti vykdymo
trūkumus nesikišimo į vidaus
reikalus priedanga, yra neveiks-
mingos ir jos nepašalins teisė-
tos kritikos šalies vykdymo at-
siekimu. (The Department of
State, Special Report No. 43)

Minint 30 m. Universalinės
Žmogaus Teisių Deklaracijos
sukaktį prezidentas Carteris pa-
tikino, kad kol jis bus JAV pre-
zidentu, JAV tės ir toliau visa-
me pasaulyje žmogaus teisių
stiprinimą, pabrėždamas, kad
jokia jėga žemėje negali mūsų
atsikirti nuo šio ispareigojimo,
ir kad žmogaus teisės yra mu-
so užsielc politikos siela.

Sovietų Sąjungai mil'ariai
okupavus Afganistaną, JAV po-
litika Sovietų atžvilgiu žymiai
pasikeitė, JAV ėmėsi visos eilės
priemonių prieš Sovietų agresii-
sios politiką. Pasigirdo balsu,
kad detentė yra mirusi. Tačiau

Vakarų Europos valstybės nesir-
vyžta imtis JAV siūlomų prie-
monių ir jų nusistatymas dėl
detentės politikos, atrodo, ma-
žai yra pavalktas Sovietų inva-
zijos į Afganistaną. Vadovau-
jančios Vakarų Europos valsty-
bės — Vokietija, D. Britanija,
Prancūzija, Italija, ir toliau sie-
kia detentės politikos, kiekviena
iš jų kiek skirtingais motyvais.
Taip pat ir Rytų Europos valsty-
bės — Lenkija, Čekoslovakija,
Vengrija, Rumunija yra ypa-
tingai suinteresuotos ir toliau
palaikyti detentės politiką, dau-
giausia taip pat ekonomiais
sumetimais.

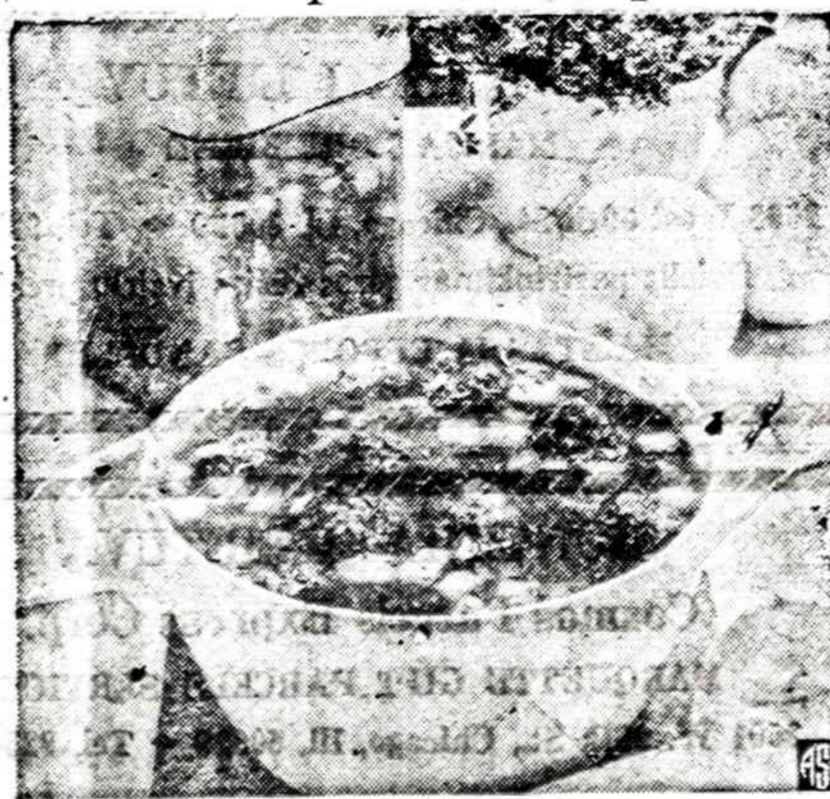
Sovietų Sąjunga visais gali-
mais būdais stngiasi gilinti Va-
karų Europos atspalaidavimą
nuo JAV. Tokia buvo, trumpai
ariant, politinė atmosfera ruo-
siantis Madrido konferencijai.

Helsinkio Baigiamasis Aktas
nevenodai yra vertinamas.
Kaip visiems yra žinoma, šis
Aktas tai nėra sutartis, o tik iš-
kilmingas pareiškimas apie pa-
sirašiusių valstybių intencijas.
Iačiau šios intencijos ir sieki-
mai yra labai skirtingi Vakarų
ir Sovietų S-gos. Iš vienos pu-
sės, Sovietai, pasirašydami šį
Aktą siekė isgauti Vakarų sta-
tus quo pripažinimą, ir tuo bū-
du sustiprinti savo pozicijas to-
liau siekiant isplėsti Sovietų ko-
munistinės imperijos ribas, tuo
tarpu, kai Vakarai tikėjosi, iš-
plėsdami ūkinį santykiavimą,
sustiprinti Europos tarpusavinį
pareinamumą, pabojant indivi-
dų pagrindines laisves ir teises.
Todėl šių siekimų susikirtimas
yra neisvengiamas, nes trūksta
bndro pagrindo, kiek tai liečia
sąmpartą pagrindinių laisvių ir
teisių.

Sovietai, nežiūrint tarptauti-
nių ispareigojimų, ir toliau lai-
ko pagrindinių laisvių ir teisių
apimtias nustatymą vidaus rei-
kalu. Tuo tarpu vakariečiai,
esant tarptautiniams ispareigo-
jimams — tarptautiniu reikalu.
JAV pozicija ginant pagrindi-
nes žmogaus laisves ir teises,
formaliniu tarptautiniu požiū-
riu, yra labai ribota. JAV nėra
ratifikavusios pagrindinių sus-
tarcų, liečiančių žmogaus lais-
ves ir teises: genocido konven-
cijos, ir abiejų sandorių, mini-
mų Helsinkio Baigiamajame
Akte, būtent — Ekonominio, so-
cialinių ir kultūrinių teisių san-
doros, priimtos Jungtinių Tautų
Visuotinio Susirinkimo 1966 m.
ir Piliiečių ir politinių teisių

(Nukelta iš šeštą puslapį)

Citrus Soup-er Bowl- A Super Warm-Up

After the ballgame is over, invite your friends back for a
post-game meal of soup and sandwiches. A tureen of steaming,
homemade soup is a guaranteed crowd pleaser. And Citrus
Soup-er Bowl is a fast-cooking, robust soup that warrants
cheers for the cook. Tiny meat balls, chopped onion, green
pepper and rice team up with a savory broth of convenient
Florida frozen concentrated orange juice and canned beef
broth.

Made in advance, it tastes even better when it's reheated.

Citrus Soup-er Bowl

1 1/2 pounds ground beef	1 can (6 ounces) Florida frozen concentrated orange juice,
1 teaspoon salt	thawed, undiluted
3 tablespoons butter or margarine	2 cans (13 3/4 ounces) beef broth, undiluted
1 cup finely chopped onion	7 cups uncooked rice
1/2 cup finely chopped green pepper	1 teaspoon dried leaf thyme
2 large cloves garlic, minced	

Mix ground beef with salt; shape into 1 1/2-inch meatballs. In a large, heavy kettle or Dutch oven, melt butter over medium heat; brown meatballs. Remove meatballs; keep hot. Add onion, green pepper and garlic to kettle; saute until vegetables are tender. Add concentrated orange juice, beef broth and water; bring to boiling; stir in rice and thyme. Cover; simmer 15 minutes; add meatballs, cook 10 minutes longer, until meatballs are heated and rice is tender. YIELD: 8 servings.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

ŠENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIMI

KOPLYCIOS

ISOSE MIEST-

DALYSE.

P. J. RIDIKAS

1729 S. HALSTED STREET

TEL. IARUS 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

TEL.: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

TEL.: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

TEL.: YArds 7-1r38 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4419

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

TEL.: YArds 7-3401

— Naujienos, Chicago, 8, III. Thursday, April 2, 1981

TRUMPAI

— Albinas Hoffman iš Marquette Parko atsuntė šimtą dolerių: \$45 metinei pramonetai ir \$55 Naujienų pramonai. Dėkui.

— Dėkui Kazimierui ir Vladimirui Skripkams, Lockport, Ill., už nuolatinę paramą. Dėkui už ankstyvą pramoneratos pratęsimą ir už \$25 auką.

— N. Mattis-Matijaitis iš Los Angeles, pildydamas ilgametės šimos tradicijas — remti lietuvišką spaudą, parėmė Naujienų leidimą \$25 auku. Dėkui.

— M. Micevičienė, Vienna, Ont., perindama savo mirties vyro pramonerata, atsuntė \$10 auką už kalendorių. Reikiama užuojauta ir dėkojame.

— Kazys Balčiūnas, lietuviškos veiklos veteranas iš Leamonto, specialiu laišku atsuntė \$5 auką už kalendorių. Dėkui.

— Aleksas Laikinas, Cleveland, Ohio, ALT Sąjungos veikėjas ir spaudos darbuotojas, prie metinės pramoneratos pridėjo \$10 auką. Dėkui.

MADRIDO KONFERENCIJOS KELIAMOS MINTYS

(Atkelta iš 5-to ps.)

tarptautinės sandoros, priimtose tuo pat metu. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga genocidą konvencija ratifikavo jau 1953 m., o abi minėtos sandoros — 1976 metais.

Nežinint daugelio raginimų šias konvencijas ratifikuoti, JAV iki šiol nėra jų ratifikavusi. Tai labai silpnina josios poziciją siekiant žmogaus teisių ir laisvių įgyvendinimo. Tuo reikalu užpraėjusiais metais esu rašęs spaudoje, tačiau neteko patirti, ar kas buvo daroma šioje srityje lietuviškų organizacijų.

Esant skirtingai pagrindinių laisvių ir teisių sampratai tarp Rytų ir Vakarų, nėra pavieklų tarptautinių priemonių interpretacijos skirtumas pašalinti.

— Dėkui ponai Elizabeth Narosh, Ocala, Fla., už ankstyvą pramoneratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už \$10 auką kalendoriui.

— Julius Fetting iš Marquette Parko, žinomas namų statybos bei remonto kontraktorius, pratęsdamas pramonerata, atsuntė \$5 auką. Dėkui.

— Mjr. Vaidotas Paukštaitis iš Kanados kariuomenės bazės Otavoje, buvo paskirtas priimti rezervistų peradą Montrealyje.

— Hamiltono lietuviškos mokyklos mokiniai, minėdami Vasario 16 šventę, sudėjo auką Lietuvos laisvinimo reikalams ir jas įteikė Tautos Fondo įgaliotiniui Alfonsoi Patamsiui.

— Leonas Girinis — Norvaisas, visuomenės veikėjas ir Valstiečių liaudininkų pirmininkas Kanadoje, pagerbtas 65 m. sukakties proga Montreale. Aušros Vartų parapijos salėje.

— Lietuvių Tautodailės instituto Chicago skyrius ruošia volonterių mairginimo pamokas šeštadienį, balandžio 4 d., 1 val. popiet. Sv. Kazimiero seserų vieuoyno patalpose.

— Pagerinti Velykų pietūs St. Peterburgo Lietuvių klube ruošiami balandžio mėn. 19 d. 2 val. popiet, kurių metu bus margučių mairginimo konkursas.

— ALTO skyrius ruošiamas tradicinis margučių ridinėjimas įvykis antrą Velykų dieną, balandžio 20-ąją. Seminole parke, 9 paviljone. Pradžia 10 val. ryto. Bus pietūs, loterija ir muzika.

— St. Peterburgo BALFO skyrius narių metinį susirinkimą kviečia balandžio mėn. 7 d., antradienį, 1 val. popiet mažojoje klubo salėje. Bus renkama nauja valdyba. Po susirinkimo — kavutė. Kviečiami dalyvauti visi St. Peterburgo lietuviai.

— McDonaldų užandinės, 42rd Place & Ashland, vedėjos Joan Pescotti ir Sue Nowacki, perskaiciuos žinutę, tilpusią dienr. "Naujienų" Socialinės Apdraudos skyriuje apie esniorams teikiamas lengvaras, jos kor. M. 8-nei padė-

Jerome Landfield yra direktorius statomo veikalų "Blithe Spiri". Su juo kartu matome Jurate Jaktys iš Marquette Parko, kuri vaidins šiame veikalė. Veikalas statomas Roosevelto universitete balandžio mėn. 10 d. Bilietų ir informacijos reikalu skambinkite tel. 341-3555.

kojo už teisingą informaciją. Ta "Naujienų" iskarpa iskaibina valgykloje visų dėmesiu.

— Penktadienį, balandžio 3 d., 7 val. vak. Lietuvių Sodyboje įvyks Chicago Spaudos klubo narių susirinkimas. Bus svarstoma VLIKo ir ALTO veikla ir šių dviejų organizacijų ardytojų visiškas subliškimas. Nariams dalyvavimas būtinas.

— 8. m. balandžio mėn. 15 d. (trečiadienį), 3 val. popiet Lietuvių klubo mažoje salėje aktualiems Apylinkės reikalams apsvartyti šaukiamas (R) Lietuvių Bendruomenės St. Peterburgo Apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Apylinkės nariai ir prijaunantieji maloniai yra kviečiami dalyvauti.

— Juozo Kapacinsko atsiminimai "Spaudos Barose", Chicago Lietuvos Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Naujienose.

— Pakilus susidomėjimui Mažąja Lietuva, jos pažinimui daug padės 6 plačios studijos prof. M. Brako paruoštoje 304 puslapių LITHUANIA MINOR knygoje su 50-čių žemėlapių. Kaina \$15, su 50-čiu žemėlapių. Kaina \$15, persiuntimui pridėti 81c. Kreiptis į knygu platintojus arba leideją — Lithuanian Research Institute, Inc., 149-31 120th St., So. Ozone Park, NY 11420. (Pr.)

— LIETUVIŲ DAILINIKŲ darbai yra vertingiausia ir ne-

senstanti dovana vestuvių, sukakčių ir kitomis progomis. Gaunami CIURLIONIO GALE-RIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings bendrovės valandomis 254-4470, kitu laiku — 434-6155.

JUOZO PAJAUJIO KNYGA TAUTOS FONDE

CHICAGO, Ill. — Jau išėjo išspausdinti Juozo Pajaujio knyga "Soviet Genocide in Lithuania" 246 pusl., kieti viršeliai. Knyga greičiausiai gausite, jei parašysite Tautos Fondui, 345 Highland Boulevard, Brooklyn, N.Y. 11207.

Dr. Pajaujis pats kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, baigė aukštuosius mokslus, buvo seimo narys, sėdėjo kalėjime ir kovojo už Lietuvos nepriklausomybę ir demokratine santvarka.

Jis labai gerai pažino didžiausius lietuvių tautos priešus, surinko daug istorinės medžiagos ir paruošė labai dokumentuotą studiją apie Sovietų karo jėgų ir rusų policijos lietuvių tautos naikinimą ir žiaurų išnaudojimą.

TIKRINA MOKYTOJŲ TINKAMUMĄ MOKINTI

WASHINGTON, D.C. — Eilėje valstijų buvo patikrintas mokytojų tinkamumas ir pasiruošimas savo profesijai. Po patikrinimo prieita išvados, kad Baltimorėje naujai priimtieji mokytojai nėra tokie, kokių buvo laukiama, pareiškė superintendento pavaduotoja Ann Emergy. "Mes to ilgiau netoleruosime ir

visi tie, kurie nepraeis per ruošiamus bandymus, negalės mokytojauti".

Eilėje valstijų, po patikrinimo, analizuodami bandymus, mokyklų administratoriai buvo nustebinti, kad toks didelis mokytojų skaičius nepraėjo.

Louisianoje tik 63% mokytojų išlikė patikrinimo egzaminus.

Floridoje ir Georgia valstijose apie 20% neišlaikė egzaminų.

ATSISTATYDINO BELGIJOS KABINETAS

BRUSELIS. — Belgijos koalicinė vyriausybė įteikė karaliai Baudoinui atsistatydinimo pareiškimą. Karalius nesutiko naują atsistatydinimo priimti, bet prašė eiti ir toliau pareigas, kol jis pasitars su politinėmis grupėmis.

Dabartinis kabinetas buvo sudarytas koaliciniais pagrindais krikščionių demokratų ir socialdemokratų. Premjeras Wilfried Martens pasiūlė, kad automatinis algų pakėlimas, kylant kainoms, būtų suspenduotas iki šių metų pabaigos. Socialdemokratams nesutiko ir pareiškė veto. Tada premjeras kreipėsi į karalių, prašydamas sudaryti naują vyriausybę.

KETURI AFGANISTANO DIPLOMATAI PABĖGO Į JAV

NEW DELHI. — Keturi Afganistano diplomatai iš New Delhi, pagelbėjami savo tautiečiams pabėgti iš Sovietų okupuoto Afganistano, patys atsidaro Amerikoje, praneša Jungtinių Tautų oficialūs pareigūnai.

Tie patys šaltiniai nurodo, kad Amerikos pasivieniję New Delhi pareigūnai minimus diplomatus ir jų šeimas atvežė į aerodromą, susodino į lėktuvą ir išskraidino į Frankfurtą, Vakarų Vokietijoje.

Diplomatai, pasiekę Frankfurtą, persėdę į lėktuvą, skrendantį į New Yorką, ir čia atskirdę gavo aišlų teisę pasilikti Amerikoje.

ŠKOTIŠKA TRADICIJA

Škotų mokyklos mokytojas vargais negalais išaiškino savo klasei žodžio tradicijos reikšmę: tradicija yra tai, ką mūsų tėvai yra iš savo tėvų paveldėję ir perleidižia savo vaikams".

Kitą dieną Maksiukas pasivėlinai į mokyklą ir mokytojas klausia pasivėlinimo priežasties. "Atleiskite, ponas mokytojau", pasiaiškino Maksiukas, "aš negalėjau eiti, kol mama nesulopė mano tradicijos".

ŠKOTIŠKA MUZIKA

McPhersonas aprodinėja draugui McShantonui savo naują gyvenamąjį butą. "O šis yra mūsų muzikos kambarys!"

McShanton, kiek nustebes: "Bet aš visame kambaryje nematau jokio muzikos instrumento!"

"Tai niekis", atsakė McPhersonas: "Iš šio kambario mes geriausiai girdime mūsų kaimynų radiją grojant".

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPITIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7744

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAL • VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinių, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000.

MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.

4 BUTŲ MŪRINIŲ — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

BUSS. OPP. — OUT OF TOWN Biznio Progos — Už Miesto Ribų

FOR SALE — WISCONSIN DELLS AREA. 31 unit motel, bar & restaurant just off I-90. Good income, location & terms. Call Jo for details. Other investment property available. CENTURY 21 — (608) 254-2414 rinkimo — vaishes. A. Kalys

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali dang padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turliu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 puseiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7132 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9658 or 787-1717

A. TVERAS
Leikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7459
Taip pat daromi vertimai, giminių šikvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
1208 1/2 W. 95th St.
Evan. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadienį nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5161
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

40% OFF MIX 'n MATCH 14KT GOLD Neckchains and Bracelets Earrings, Charms, Religious Medals at 30% SAVINGS

INSTANT CASH FOR GOLD

New or Used or Old Broken Jewelry Watches, Bracelets, Pins, Rings, Class Rings, Dental Gold... Any Karat Turn it into CASH! Dig Out Your Old Treasures — Put The Money In The Bank & Draw Interest. **WE PAY THE HIGHEST PRICES!** LOCAL BUYER, BUYING WITH INTEGRITY

HAIL Beauty Supply, Inc.
3221 W. 63rd St.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IS EUROPOS SANDELIU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

Naujienoms reikalingas SPAUSTUVES DARBININKAS
(Turi mokėti raides rinkti)
NEMOKANČIUS, BET DIREKTI NORINČIUS, ISMOKYSIMĖ.
Geras atlyginimas. Puikios darbo sąlygos. Telefonuoti darbo valandomis
421-6100

ENERGY WISE

Limit use of dishwasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.
Don't be a Born Loser!

This remarkable tablet gives aspirin relief, yet protects against stomach upset.

Ecotrin
GENUINE COATED ASPIRIN for arthritis

— Buvau pas labai gerą burtininką ir žinau ką ji man pasakė? — paskoja tūla moterėlė kaimynei.
— Na?
— Kad mano vyras mane apgaudinėja.
— Ir už tai sumokėjai 10 dolerių? Aš tau būčiau pasakiusi veltui.